

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2 5 6 4

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

AGRI- MAP

SI SA KET

จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดศรีสะเกษ
<http://www.ldd.go.th/Agri-Map/Data/NE/ssk.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “ศรีสะเกษ”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ข้าว	5
2.2 ยางพารา	12
2.3 มันสำปะหลัง	20
2.4 อ้อยโรงงาน	29
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	36
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	38
เอกสารอ้างอิง	43
ภาคผนวก	45

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดศรีสะเกษ	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของ จังหวัดศรีสะเกษ	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ	6
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	11
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารา รายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ	14
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	19
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลัง รายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ	22
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง	27
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอ้อยโรงงาน รายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ	30
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน	35
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอจังหวัดศรีสะเกษ	47
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจังหวัดศรีสะเกษจำแนกรายอำเภอ ตำบล	59
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดศรีสะเกษ	61
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล	62
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดศรีสะเกษ	65
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดศรีสะเกษ	66
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ	66

สารบัญญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินชุมพลบุรี	54
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินละหานทราย	55
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินภูพาน	56
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีขรภูมิ	57
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีสะเกษ	58
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดศรีสะเกษ	67
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ	68
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดศรีสะเกษ	69
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ	70
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดศรีสะเกษ	71
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ	72
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดศรีสะเกษ	73
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ	74

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ 8,839.976 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,524,984 ไร่ ตั้งอยู่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 22 อำเภอ 205 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) จังหวัดศรีสะเกษมีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 9 มีประชากรมากเป็นอันดับที่ 6 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากร 1,458,580 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ	จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร และจังหวัดอุบลราชธานี
ทิศใต้	ติดต่อ	ราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	จังหวัดสุรินทร์

1.2 ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับทุ่งนา มีภูเขาอยู่ทางตอนใต้ ทิวเขาพนมดงรักทอดตัวในแนวตะวันตก-ตะวันออก เป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา และพื้นที่จะค่อย ๆ ลาดลงสู่ทิศเหนือและทิศตะวันตก ซึ่งเต็มไปด้วยห้วย คลอง หนอง บึง ต่าง ๆ ตลอดระยะทางที่ลำน้ำมูลและลำน้ำชีไหลผ่าน ซึ่งทางตอนใต้ มีลักษณะภูมิประเทศ ดังนี้

- 1) ภูเขาและเทือกเขา ยอดเขาสูงที่สุด คือ ยอดเขาพนมตาเมื่อน ในเขตอำเภอขุนหาญ
- 2) ที่ราบลุ่มอยู่ทางเหนือและตอนกลางของจังหวัด เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบ แม่น้ำมูลไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดแนวตะวันตกและแนวตะวันออก มีห้วย คลอง หนอง บึง ตลอดแนวแม่น้ำ ฤดูฝนมักมีน้ำท่วมพื้นที่ริมฝั่งของแม่น้ำมูล

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดศรีสะเกษเป็นแบบร้อนชื้นหรือภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา (Aw) ตามการแบ่งเขตภูมิอากาศแบบเคิพเพิน โดยทั่วไปมีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อนและค่อนข้างหนาวในฤดูหนาว มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม เดือนสิงหาคมมีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็น หนาวจัดในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคมของทุกปี อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.3 องศาเซลเซียส

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

1) ที่ราบเกิดจากการทับถมตะกอนลำน้ำ (Alluvium) จำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

(1) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำ มักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม แบ่งเป็น

(1.1) สันดินริมน้ำ (Levee) เป็นที่ดอน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา บริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี เนื้อดินค่อนข้างหยาบ อาทิ ชุดดินชุมพลบุรี (Chp)

(1.2) แอ่งต่ำ (Back swamp) เป็นดินลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินเหนียวละเอียด มีสีเทาและน้ำตาลปนเทา การระบายน้ำเลว เช่น ชุดดินกันทรวิชัย (Ka)

(2) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสี การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว เช่น ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินอุตรดิตถ์ ชุดดินศรีษะภูมิ (Sik) ชุดดินธวัชบุรี (Th) ชุดดินท่าตูม (Tt) เป็นต้น

(3) ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and High terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) และชุดดินสตึก (Suk)

2) พื้นที่เกือบราบ (Peneplain) เป็นภูมิลักษณะของพื้นผิวดินภายหลังการกร่อน เกิดจากการผุพังด้วยกระบวนการกร่อนทำลายโดยน้ำ ทำให้พื้นที่สูงเดิมซึ่งขรุขระและสูงต่ำแตกต่างกันมาก มีระดับต่ำลงจนมีลักษณะคล้ายลูกคลื่นลอนลาดหรือพื้นที่เกือบราบ วัตถุประสงค์กำเนิดดินเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไมไกล ดินจึงมีลักษณะเด่นตามวัตถุประสงค์กำเนิดหรือหินที่รองรับอยู่ด้านล่างและระดับการพัฒนาตัวของดิน แบ่งเป็น

(1) พื้นที่แบบราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลวในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบ หรือตามร่องระหว่างที่ดอนหรือเนิน เนื้อดินส่วนใหญ่มีทรายปน มีสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดสีต่างๆ ถัดขึ้นมาบริเวณพื้นที่ที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง และเหลือง และมีจุดประสีเทาค่อนข้างชัดเจน โดยเฉพาะในช่วงตอนบนเนื่องจากการขังน้ำ พบจุดประสีเหลือง น้ำตาล หรือแดงในดินล่าง มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง อาจพบชั้นดินเหนียวในตอนล่างของหน้าตัด และอาจพบชั้นลูกรังในช่วงที่เปลี่ยนจากเนื้อดินหยาบเป็นเนื้อดินละเอียด ค่าปฏิบัติการดินในสนามส่วนใหญ่เป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง เช่น ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินอุบล (Ub) และชุดดินมหาสารคาม (Msk) เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงสภาพพื้นที่แบบเนินเขา ดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง เหลือง น้ำตาลปนแดง เหลืองปนแดง จนถึงสีแดง เนื้อดินมีทรายปนอย่างชัดเจน บางบริเวณพบลูกรังในหน้าตัดดิน ค่าปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ชุดดินสีทน (St) พบบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นร่อง ชุดดินโนนแดง (Ndg) และชุดดินคง (Kng) ชุดดินพระทองคำ (Ptk) คำบาง (Kg) ปักธงชัย (Ptc) พบบริเวณพื้นที่ลักษณะเป็นที่ค่อนข้างราบถึงเป็นลูกคลื่น ดินที่เกิดความไม่ต่อเนื่องทางธรณีวิทยา (Lithologic discontinuities) ส่วนใหญ่มักเป็นชั้นดินทรายในตอนบน แล้วเปลี่ยนเป็นดินเหนียวหรือชั้นหินพื้น (weathering in situ) ในตอนล่าง (Abrupt textural change) เช่น ชุดดินพล (Pho) ชุดดินนาควน (Nad) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) และชุดดินนาคู (Nu) เป็นต้น

3) ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain) มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ในระยะทางใกล้ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากหินทราย ดินมีการระบายน้ำตั้งแต่ตีนกลางถึงค่อนข้างมากเกินไป สีนํ้าตาล นํ้าตาลปนเหลือง เหลือง นํ้าตาลปนแดง เหลืองปนแดง จนถึงแดง เนื้อดินมีทรายปนอย่างชัดเจน พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน ค่าปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด เช่น ชุดดินภูพาน (Pu) และวังน้ำเขียว (Wk) เป็นต้น

(2) พัฒนาจากหินภูเขาไฟ ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี สีนํ้าตาล นํ้าตาลปนเหลือง นํ้าตาลปนแดง หรือแดง เป็นดินร่วนเหนียวถึงเหนียวมาก ค่าปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง เช่น ชุดดินบุรีรัมย์ (Br) ชุดดินโชคชัย (Ci) ชุดดินนครบุรี (Kbr) และชุดดินศรีสะเกษ (Ssk) เป็นต้น

4) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดศรีสะเกษ ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดศรีสะเกษ จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	312,338	5.66
พื้นที่เกษตรกรรม	4,280,994	77.48
พื้นที่นา	3,365,062	60.91
พืชไร่	260,877	4.71
ไม้ยืนต้น	575,445	10.42
ไม้ผล	35,696	0.66
พืชสวน	39,112	0.70
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,174	0.06
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	881	0.01
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	747	0.01
พื้นที่ป่าไม้	631,987	11.44
พื้นที่น้ำ	166,610	3.02
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	133,055	2.40
รวม	5,524,984	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2562

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดศรีสะเกษมีเนื้อที่ชลประทาน 236,197.94 ไร่ (ร้อยละ 4.28 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 14 อำเภอมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 13 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 184.79 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานมีความสำคัญในการพิจารณาเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เหมาะสม (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีเนื้อที่ 1,545,275 ไร่ (ร้อยละ 27.97 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภออุษันต์ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดศรีสะเกษ มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมดในปี 2563 จำนวน 317,838 ราย รวมพื้นที่ 3,658,612 ไร่ กิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวนาปี มันสำปะหลังโรงงาน และยางพารา ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer one) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดศรีสะเกษ พื้นที่ 6,536 ไร่ เกษตรกร 608 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก 9 ชนิด พืชสมุนไพรที่มีการปลูกมากที่สุด ได้แก่ กระเจี๊ยบแดง ตะไคร้หอม โพล ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 6)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดศรีสะเกษมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 91 แห่ง และที่ตั้งโรงงานทางการเกษตร 120 แห่ง (ตารางผนวกที่ 7)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดบางประการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดศรีสะเกษ

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ข้าว	3,360,129	78.49
2. ยางพารา	356,163	8.32
3. มันสำปะหลัง	179,496	4.19
4. อ้อยโรงงาน	17,636	0.41

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักลำดับที่ 1 ของจังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากมีตลาดข้าวขนาดใหญ่รองรับ จังหวัดศรีสะเกษเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ ประกอบกับเกษตรกรมีความถนัดในการผลิตมาตั้งแต่อดีต จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 ถึง 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 290,394 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.87 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอราษีไศล 48,993 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 35,597 ไร่ และอำเภอภูสิงห์ 31,271 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 2,022,974 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.97 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 255,572 ไร่ อำเภอราษีไศล 145,624 ไร่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 143,069 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,294,233 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.20 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 169,848 ไร่ อำเภอกันทรารมย์ 168,147 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 133,336 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,331,800 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 239,749 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 82.56 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากอยู่ในอำเภอราษีไศล 41,254 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 30,214 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 25,107 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,754,231 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.72 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 227,198 ไร่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 127,114 ไร่ อำเภอราษีไศล 125,261 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,074,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 83.04 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 132,811 ไร่ อำเภอกันทรารมย์ 126,950 ไร่ อำเภوخุขันธ์ 114,535 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 291,448 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 319,388 ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภوخุขันธ์ 33,755 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอราษีไศล 28,101 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 27,241 ไร่ และอำเภอเมืองศรีสะเกษ 23,912 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 50,645 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.44 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเมืองศรีสะเกษ 7,957 ไร่ อำเภอราษีไศล 7,738 ไร่ และอำเภอกุสุมาลย์ 6,164 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 268,763 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.28 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภوخุขันธ์ 28,373 ไร่ อำเภอห้วยทับทัน 23,439 ไร่ และอำเภอกันทรลักษ์ 22,139 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	25,795 (100.00%)	110,357 (100.00%)	169,848 (100.00%)	382,111 (100.00%)	688,111 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	20,693 (80.22%)	88,218 (79.94%)	132,811 (78.19%)	78,587 (20.57%)	320,309 (46.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,102 (19.78%)	22,139 (20.06%)	-	-	27,241 (3.96%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	22,475 (100.00%)	110,162 (100.00%)	168,147 (100.00%)	136,737 (100.00%)	437,521 (100.00%)
กันทรารมย์	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	19,508 (86.80%)	97,094 (88.14%)	126,950 (75.50%)	24,175 (17.68%)	267,727 (61.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,967 (13.20%)	13,068 (11.86%)	-	-	16,035 (3.66%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	35,596 (100.00%)	255,571 (100.00%)	133,336 (100.00%)	46,217 (100.00%)	470,720 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	30,214 (84.88%)	227,198 (88.90%)	114,535 (85.90%)	11,054 (23.92%)	383,001 (81.36%)
ขุขันธ์	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,382 (15.12%)	28,373 (11.10%)	-	-	33,755 (7.17%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ขุนหาญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	12,082 (100.00%)	74,020 (100.00%)	71,383 (100.00%)	185,597 (100.00%)	343,082 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	12,081 (99.99%)	58,280 (78.74%)	58,617 (82.12%)	39,190 (21.12%)	168,168 (49.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1 (0.01%)	15,740 (21.26%)	-	-	15,741 (4.59%)
น้ำเกลี้ยง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,286 (100.00%)	44,765 (100.00%)	36,053 (100.00%)	79,350 (100.00%)	167,454 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	6,034 (82.82%)	41,491 (92.69%)	30,403 (84.33%)	28,820 (36.32%)	106,748 (63.75%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,252 (17.18%)	3,274 (7.31%)	-	-	4,526 (2.70%)
โนนคูณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	97,468 (100.00%)	11,272 (100.00%)	64,581 (100.00%)	173,321 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	84,206 (86.39%)	9,476 (84.07%)	49,987 (77.40%)	143,669 (82.89%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	13,262 (13.61%)	-	-	13,262 (7.65%)
บึงบูรพ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,951 (100.00%)	7,926 (100.00%)	7,900 (100.00%)	5,245 (100.00%)	30,022 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	8,578 (95.83%)	5,213 (65.77%)	7,144 (90.43%)	-	20,935 (69.73%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	373 (4.17%)	2,713 (34.23%)	-	-	3,086 (10.28%)
เบญจลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,414 (100.00%)	78,063 (100.00%)	31,021 (100.00%)	42,671 (100.00%)	165,169 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	10,479 (78.12%)	62,240 (79.73%)	19,816 (63.88%)	10,836 (25.39%)	103,371 (62.58%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,935 (21.88%)	15,823 (20.27%)	-	-	18,758 (11.36%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปรางค์กู่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,160 (100.00%)	111,475 (100.00%)	115,872 (100.00%)	12,482 (100.00%)	240,989 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	102 (8.79%)	98,378 (88.25%)	98,056 (84.62%)	-	196,536 (81.55%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,058 (91.21%)	13,097 (11.75%)	-	-	14,155 (5.87%)
พยุหะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,347 (100.00%)	92,321 (100.00%)	4,870 (100.00%)	2,250 (100.00%)	105,788 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	5,235 (82.48%)	83,235 (90.16%)	4,516 (92.73%)	-	92,986 (87.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,112 (17.52%)	9,086 (9.84%)	-	-	10,198 (9.64%)
โพธิ์ศรีสุวรรณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	581 (100.00%)	22,796 (100.00%)	43,090 (100.00%)	2,117 (100.00%)	68,584 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	581 (100.00%)	20,478 (89.83%)	36,059 (83.68%)	-	57,118 (83.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,318 (10.17%)	-	-	2,318 (3.38%)
ไพร่บึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	11,229 (100.00%)	103,948 (100.00%)	29,920 (100.00%)	23,703 (100.00%)	168,800 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	8,865 (78.95%)	92,822 (89.30%)	25,382 (84.83%)	14,877 (62.76%)	141,946 (84.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,364 (21.05%)	11,126 (10.70%)	-	-	13,490 (7.99%)
ภูสิงห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	31,271 (100.00%)	19,130 (100.00%)	48,137 (100.00%)	113,579 (100.00%)	212,117 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	25,107 (80.29%)	17,366 (90.78%)	35,387 (73.51%)	4,493 (3.96%)	82,353 (38.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,164 (19.71%)	1,764 (9.22%)	-	-	7,928 (3.74%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เมืองจันทร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	45,039 (100.00%)	13,535 (100.00%)	6,008 (100.00%)	64,582 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	39,518 (87.74%)	11,715 (86.55%)	-	51,233 (79.33%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	5,521 (12.26%)	-	-	5,521 (8.55%)
เมืองศรีสะเกษ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	28,432 (100.00%)	143,069 (100.00%)	92,842 (100.00%)	73,200 (100.00%)	337,543 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	20,475 (72.01%)	127,114 (88.85%)	83,772 (90.23%)	2,637 (3.60%)	233,998 (69.32%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,957 (27.99%)	15,955 (11.15%)	-	-	23,912 (7.08%)
ยางชุมน้อย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,362 (100.00%)	47,442 (100.00%)	54,151 (100.00%)	23,206 (100.00%)	135,161 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	6,446 (62.21%)	42,213 (88.98%)	47,166 (87.10%)	-	95,825 (70.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,916 (37.79%)	5,229 (11.02%)	-	-	9,145 (6.77%)
ราษีไศล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	11,229 (100.00%)	103,948 (100.00%)	29,920 (100.00%)	23,703 (100.00%)	168,800 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	8,865 (78.95%)	92,822 (89.30%)	25,382 (84.83%)	14,877 (62.76%)	141,946 (84.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,364 (21.05%)	11,126 (10.70%)	-	-	13,490 (7.99%)
วังหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,652 (100.00%)	129,243 (100.00%)	31,724 (100.00%)	18,166 (100.00%)	180,785 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	1,476 (89.35%)	115,959 (89.72%)	26,873 (84.71%)	-	144,308 (79.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	176 (10.65%)	13,284 (10.28%)	-	-	13,460 (7.45%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ศรีรัตนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	14,507 (100.00%)	62,769 (100.00%)	13,719 (100.00%)	52,266 (100.00%)	143,261 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	12,883 (88.81%)	55,730 (88.79%)	12,431 (90.61%)	18,603 (35.59%)	99,647 (69.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,624 (11.19%)	7,039 (11.21%)	-	-	8,663 (6.05%)
ศีลาลาด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,389 (100.00%)	73,156 (100.00%)	4,222 (100.00%)	7,073 (100.00%)	90,840 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	6,020 (94.22%)	62,644 (85.63%)	3,968 (93.98%)	169 (2.39%)	72,801 (80.14%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	369 (5.78%)	10,512 (14.37%)	-	-	10,881 (11.98%)
ห้วยทับ ทัน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,212 (100.00%)	108,566 (100.00%)	17,252 (100.00%)	5,335 (100.00%)	132,365 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	1,087 (89.69%)	85,127 (78.41%)	15,955 (92.48%)	-	102,169 (77.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	125 (10.31%)	23,439 (21.59%)	-	-	23,564 (17.80%)
อุทุมพร พิสัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,661 (100.00%)	140,064 (100.00%)	116,424 (100.00%)	12,460 (100.00%)	271,609 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	2,631 (98.87%)	124,446 (88.85%)	101,153 (86.88%)	1,550 (12.44%)	229,780 (84.60%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30 (1.13%)	15,618 (11.15%)	-	-	15,648 (5.76%)
รวมทั้ง จังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	290,394.00 (100.00%)	2,022,974.00 (100.00%)	1,294,233.00 (100.00%)	1,331,800.00 (100.00%)	4,939,401.00 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	239,749 (82.56%)	1,754,231 (86.72%)	1,074,701 (83.04%)	291,448 (21.88%)	3,360,129 (68.03%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	50,645 (17.44%)	268,743 (13.28%)	-	-	319,388 (6.47%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 22,447 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3) 14,095 ไร่ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 1,420 ไร่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	ยางพารา (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	5,594	-	5,594	3,651	-	3,651
กันทรารมย์	348	-	348	214	-	214
ชูขันธุ์	1,140	-	1,140	1,965	-	1,965
ขุนหาญ	942	-	942	364	-	364
น้ำเกลี้ยง	298	-	298	158	-	158
โนนคูณ	846	-	846	471	-	471
บึงบูรพ์	-	-	-	38	-	38
เบญจลักษ์	4,347	-	4,347	1,807	-	1,807
ปรางค์กู๋	1,638	-	1,638	195	-	195
พยุห์	592	-	592	175	-	175
โพธิ์ศรีสุวรรณ	52	-	52	34	-	34
ไพรบึง	2,180	-	2,180	317	-	317
ภูสิงห์	310	-	310	1,767	-	1,767
เมืองจันทร์	375	-	375	516	-	516
เมืองศรีสะเกษ	597	-	597	245	-	245
ยางชุมน้อย	19	-	19	9	-	9
ราศีไศล	37	-	37	107	-	107
วังหิน	402	-	402	603	-	603
ศรีรัตนะ	751	-	751	423	-	423
ศิลาลาด	-	-	-	27	-	27
ห้วยทับทัน	1,911	-	1,911	972	-	972
อุทุมพรพิสัย	68	-	68	37	-	37
รวม	22,447	-	22,447	14,095	-	14,095

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอราศีไศล อำเภออุษันธุ์ อำเภอภูสิงห์ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภออุษันธุ์ อำเภอราศีไศล อำเภอเมืองศรีสะเกษ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของศรีสะเกษในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 ถึง 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูก

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 242,009 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.89 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 75,389 ไร่ อำเภอขุนหาญ 66,596 ไร่ และอำเภอกันทรารมย์ 32,935 ไร่ เป็นต้น

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 2,056,392 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.63 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 311,222 ไร่ อำเภอกันทรารมย์ 256,695 ไร่ และอำเภอขุนหาญ 163,764 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 223,689 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.52 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 103,875 ไร่ อำเภอศรีรัตนะ 37,026 ไร่ และอำเภอขุนหาญ 25,632 ไร่ เป็นต้น

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,417,362 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 88,836 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.71 ของพื้นที่เหมาะสมสูง พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 40,519 ไร่ อำเภอขุนหาญ 38,414 ไร่ และอำเภอศรีรัตนะ 2,690 ไร่ เป็นต้น

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 233,254 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.34 ของพื้นที่เหมาะสมปานกลาง พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 93,194 ไร่ อำเภอบึงสามพัน 40,530 ไร่ และอำเภอภูสิงห์ 37,397 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) เนื้อที่ 34,073 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.23 ของพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 11,194 ไร่ อำเภอบึงสามพัน 4,332 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 3,470 ไร่ เป็นต้น

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 213 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา และพื้นที่ ปลูกยางพารา ในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,976,311 ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกันทรารมย์ 277,074 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 252,899 ไร่ อำเภอขุขันธ์ 174,010 ไร่ และอำเภอบึงสามพัน 151,416 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 153,173 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 63.29 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอกันทรลักษ์ 34,870 ไร่ อำเภอกันทรารมย์ 31,023 ไร่ และอำเภอขุขันธ์ 29,300 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 1,823,138 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.66 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอกันทรารมย์ 246,051 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 218,029 ไร่ และอำเภอเมืองศรีสะเกษ 150,084 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	75,389 (100.00%)	311,223 (100.00%)	103,875 (100.00%)	197,535 (100.00%)	688,022 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	40,519 (53.75%)	93,194 (29.94%)	11,194 (10.78%)	-	144,907 (21.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	34,870 (46.25%)	218,029 (70.06%)	-	-	252,899 (36.76%)
กันทรารมย์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	32,935 (100.00%)	256,695 (100.00%)	347 (100.00%)	147,590 (100.00%)	437,567 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	1,912 (5.81%)	10,644 (4.15%)	347 (100.00%)	-	12,903 (2.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	31,023 (94.19%)	246,051 (95.85%)	-	-	277,074 (63.32%)
ขุขันธ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	29,952 (100.00%)	149,703 (100.00%)	1,135 (100.00%)	289,975 (100.00%)	470,765 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	652 (2.18%)	4,993 (3.34%)	1,135 (100.00%)	-	6,780 (1.44%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,300 (97.82%)	144,710 (96.66%)	-	-	174,010 (36.96%)
ขุนหาญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	66,596 (100.00%)	163,764 (100.00%)	25,632 (100.00%)	87,060 (100.00%)	343,052 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	38,414 (57.68%)	40,530 (24.75%)	2,073 (8.09%)	-	81,017 (23.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	28,182 (42.32%)	123,234 (75.25%)	-	-	151,416 (44.14%)
น้ำเกลี้ยง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,067 (100.00%)	88,018 (100.00%)	14,235 (100.00%)	52,116 (100.00%)	167,436 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	2,682 (20.52%)	15,316 (17.40%)	590 (4.14%)	-	18,588 (11.10%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,385 (79.48%)	72,702 (82.60%)	-	-	83,087 (49.62%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โนนคูณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,375 (100.00%)	68,717 (100.00%)	843 (100.00%)	96,383 (100.00%)	173,318 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	390 (5.29%)	1,061 (1.54%)	843 (100.00%)	-	2,294 (1.32%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,985 (94.71%)	67,656 (98.46%)	-	-	74,641 (43.07%)
บึงบูรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	13,153 (100.00%)	-	16,868 (100.00%)	30,022 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	141 (1.07%)	-	-	141 (0.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	13,012 (98.93%)	-	-	13,012 (43.34%)
เบญจลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,132 (100.00%)	56,615 (100.00%)	17,325 (100.00%)	87,094 (100.00%)	165,166 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	1,214 (29.38%)	15,007 (26.51%)	4,332 (25.00%)	-	20,553 (12.44%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,918 (70.62%)	41,608 (73.49%)	-	-	44,526 (26.96%)
ปราจีนบุรี	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	128,360 (100.00%)	1,632 (100.00%)	110,994 (100.00%)	240,986 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	3,786 (2.95%)	1,632 (100.00%)	-	5,418 (2.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	124,574 (97.05%)	-	-	124,574 (51.69%)
พยุหะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,860 (100.00%)	5,532 (100.00%)	589 (100.00%)	97,802 (100.00%)	105,783 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	79 (4.25%)	58 (1.05%)	589 (100.00%)	-	726 (0.69%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,781 (95.75%)	5,474 (98.95%)	-	-	7,255 (6.86%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โพธิ์ศรี สุวรรณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	45,218 (100.00%)	52 (100.00%)	23,314 (100.00%)	68,584 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	397 (0.88%)	52 (100.00%)	-	449 (0.65%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	44,821 (99.12%)	-	-	44,821 (65.35%)
ไพร่บึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	53,660 (100.00%)	2,172 (100.00%)	112,961 (100.00%)	168,793 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	1,843 (3.43%)	2,172 (100.00%)	-	4,015 (2.38%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	51,817 (96.57%)	-	-	51,817 (30.70%)
ภูสิงห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	137,955 (100.00%)	14,152 (100.00%)	60,018 (100.00%)	212,125 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	37,397 (27.11%)	3,470 (24.52%)	-	40,867 (19.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	100,558 (72.89%)	-	-	100,558 (47.41%)
เมืองจันทร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	19,676 (100.00%)	374 (100.00%)	44,531 (100.00%)	64,581 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	331 (1.68%)	374 (100.00%)	-	705 (1.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	19,345 (98.32%)	-	-	19,345 (29.95%)
เมือง ศรีสะเกษ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,398 (100.00%)	151,388 (100.00%)	642 (100.00%)	184,189 (100.00%)	337,617 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	280 (20.03%)	1,304 (0.86%)	642 (100.00%)	-	2,226 (0.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,118 (79.97%)	150,084 (99.14%)	-	-	151,202 (44.79%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ยางชุมน้อย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	133 (100.00%)	75,984 (100.00%)	19 (100.00%)	59,025 (100.00%)	135,161 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	185 (0.24%)	19 (100.00%)	-	204 (0.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	133 (100.00%)	75,799 (99.76%)	-	-	75,932 (56.18%)
ราษีไศล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,229 (100.00%)	113,646 (100.00%)	37 (100.00%)	196,668 (100.00%)	311,580 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	4 (0.33%)	143 (0.13%)	37 (100.00%)	-	184 (0.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,225 (99.67%)	113,503 (99.87%)	-	-	114,728 (36.82%)
วังหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	39,123 (100.00%)	1,363 (100.00%)	140,299 (100.00%)	180,785 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	1,302 (3.33%)	1,363 (100.00%)	-	2,665 (1.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	37,821 (96.67%)	-	-	37,821 (20.92%)
ศรีรัตนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,812 (100.00%)	22,112 (100.00%)	37,026 (100.00%)	76,319 (100.00%)	143,269 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	2,690 (34.43%)	5,223 (23.62%)	970 (2.62%)	-	8,883 (6.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	5,122 (65.57%)	16,889 (76.38%)	-	-	22,011 (15.36%)
ศิลาลาด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	36 (100.00%)	11,342 (100.00%)	-	79,463 (100.00%)	90,841 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	36 (100.00%)	11,342 (100.00%)	-	-	11,378 (12.53%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ห้วยทับทัน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	95 (100.00%)	22,744 (100.00%)	1,904 (100.00%)	107,656 (100.00%)	132,399 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	53 (0.23%)	1,904 (100.00%)	-	1,957 (1.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	95 (100.00%)	22,691 (99.77%)	-	-	22,786 (17.21%)
อุทุมพรพิสัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	121,764 (100.00%)	335 (100.00%)	149,502 (100.00%)	271,601 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	-	346 (0.28%)	335 (100.00%)	-	681 (0.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	121,418 (99.72%)	-	-	121,418 (44.70%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	242,009 (100.00%)	2,056,392 (100.00%)	223,689 (100.00%)	2,417,362 (100.00%)	4,939,453 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง)	88,836 (36.71%)	233,254 (11.34%)	34,073 (15.23%)	-	356,163 (7.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	153,173 (63.29%)	1,823,138 (88.66%)	-	-	1,976,311 (40.01%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 1,257,573 ไร่ และบริเวณที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3) 93,415 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	86,661	49,577	136,238	28,581	-	28,581
กันทรารมย์	127,406	24,263	151,669	3,994	-	3,994
ขุนซัน	114,952	11,094	126,046	12,735	-	12,735
ขุนหาญ	58,832	29,643	88,475	14,004	-	14,004
น้ำเกลี้ยง	29,069	23,868	52,937	5,171	-	5,171
โนนคูณ	9,511	50,168	59,679	1,269	-	1,269
บึงบูรพ์	7,170	-	7,170	-	-	-
เบญจลักษ์	19,888	7,931	27,819	2,214	-	2,214
ปรางค์กู๋	98,412	-	98,412	1,046	-	1,046
พยุห์	4,531	-	4,531	91	-	91
โพธิ์ศรีสุวรรณ	36,189	-	36,189	-	-	-
ไพรบึง	25,474	14,931	40,405	371	-	371
ภูสิงห์	35,517	4,339	39,856	20,803	-	20,803
เมืองจันทร์	11,757	-	11,757	-	-	-
เมืองศรีสะเกษ	84,074	2,646	86,720	436	-	436
ยางชุมน้อย	47,334	-	47,334	-	-	-
ราษีไศล	72,775	6,493	79,268	-	-	-
วังหิน	26,970	-	26,970	187	-	187
ศรีรัตนะ	12,477	386	12,863	2,511	-	2,511
ศิลาลาด	3,981	169	4,150	-	-	-
ห้วยทับทัน	16,013	-	16,013	2	-	2
อุทุมพรพิสัย	101,517	1,555	103,072	-	-	-
รวม	1,030,510	227,063	1,257,573	93,415	-	93,415

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพาราซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรารมย์ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่างและแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ และอำเภอขุนหาญ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารา มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 มันทำปะหลัง

มันทำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของศรีสะเกษในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 ถึง 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมันทำปะหลัง

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 40,987 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอมือสองศรีสะเกษ 9,469 ไร่ อำเภอราชใหญ่ 7,728 ไร่ และอำเภอห้วยทับทัน 6,754 ไร่)

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 175,389 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.55 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอมือสองศรีสะเกษ 35,081 ไร่ อำเภอราชใหญ่ 27,926 ไร่ และอำเภอกันทรารมย์ 26,344 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 847,933 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.16 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 275,458 ไร่ อำเภอขุนหาญ 133,111 ไร่ และอำเภอกันทรารมย์ 119,299 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,875,156 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมันทำปะหลังในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 942 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.30 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากอยู่ในอำเภอมือสองจันทร์ 420 ไร่ อำเภอขุนหาญ 200 ไร่ และอำเภอห้วยทับทัน 142 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 15,181 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.66 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากอยู่ในอำเภอบึงบูรพ์ 2,948 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 2,388 ไร่ และ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ 1,426 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 163,370 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.27 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 62,402 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 24,791 ไร่ และ อำเภอชุมหาญ 18,803 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมันสำปะหลังแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง และพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังใน ชั้นความเหมาะสมต่างๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความ เหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 200,253 ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 43,283 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอราษีไศล 34,851 ไร่ อำเภอขามเฒ่า 27,899 ไร่ และอำเภอชุมหาญ 8,861 ไร่ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 40,045 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.70 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเมืองศรีสะเกษ 9,430 ไร่ อำเภอราษีไศล 7,712 ไร่ และอำเภอห้วยทับทัน 6,613 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 160,208 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.34 พื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองศรีสะเกษ 33,853 ไร่ อำเภอราษีไศล 27,139 ไร่ และ อำเภอกันทรารมย์ 25,872 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมันสำปะหลังรายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				รวม
		S1	S2	S3	N	
กันทรลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	400 (100.00%)	3,578 (100.00%)	275,458 (100.00%)	408,594 (100.00%)	688,030 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	67 (16.75%)	1,183 (33.06%)	62,402 (22.65%)	-	63,652 (9.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	333 (83.25%)	2,395 (66.94%)	-	-	2,728 (0.40%)
กันทรารมย์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,147 (100.00%)	26,345 (100.00%)	119,299 (100.00%)	290,776 (100.00%)	437,567 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	7 (0.61%)	473 (1.80%)	4,132 (3.46%)	-	4,612 (1.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,140 (99.39%)	25,872 (98.20%)	-	-	27,012 (6.17%)
อุษัณห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	3,002 (100.00%)	67,978 (100.00%)	399,768 (100.00%)	470,748 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	945 (31.48%)	14,647 (21.55%)	-	15,592 (3.31%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,057 (68.52%)	-	-	2,057 (0.44%)
ขุนหาญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,000 (100.00%)	4,391 (100.00%)	133,111 (100.00%)	200,658 (100.00%)	343,160 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	200 (4.00%)	330 (7.52%)	18,803 (14.13%)	-	19,333 (5.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,800 (96.00%)	4,061 (92.48%)	-	-	8,861 (2.58%)
น้ำเกลี้ยง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1,806 (100.00%)	55,233 (100.00%)	110,421 (100.00%)	167,460 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	229 (12.68%)	9,776 (17.70%)	-	10,005 (5.97%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,577 (87.32%)	-	-	1,577 (0.94%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โนนคูณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	27	10,448	162,846	173,321
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	1,733	-	1,733
				(16.59%)		(1.00%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	27	-	-	27
			(100.00%)			(0.02%)
บึงบูรพ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,526	38	23,457	30,021
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,948	38	-	2,986
			(45.17%)	(100.00%)		(9.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	3,578	-	-	3,578
			(54.83%)			(11.92%)
เบญจลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1,634	36,961	126,506	165,101
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	86	9,202	-	9,288
			(5.26%)	(24.90%)		(5.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,548	-	-	1,548
			(94.74%)			(0.94%)
ปรางค์กู่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	3,248	10,260	227,483	240,991
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	497	1,236	-	1,733
			(15.30%)	(12.05%)		(0.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,751	-	-	2,751
			(84.70%)			(1.14%)
พยุห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	2,871	102,917	105,788
				(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	264	-	264
				(9.20%)		(0.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	--	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โพธิ์ศรี สุวรรณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	3,284 (100.00%)	33 (100.00%)	65,258 (100.00%)	68,575 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,426 (43.42%)	33 (100.00%)	-	1,459 (2.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,858 (56.58%)	-	-	1,858 (2.71%)
ไพรบึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	-	2,466 (100.00%)	166,334 (100.00%)	168,800 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	686 (27.82%)	-	686 (0.41%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ภูสิงห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	8,793 (100.00%)	85,544 (100.00%)	117,755 (100.00%)	212,092 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,388 (27.16%)	24,791 (28.98%)	3 (n.s)	27,182 (12.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	6,405 (72.84%)	-	-	6,405 (3.02%)
เมืองจันทร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,593 (100.00%)	2,122 (100.00%)	514 (100.00%)	57,349 (100.00%)	64,578 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	420 (9.14%)	523 (24.65%)	514 (100.00%)	-	1,457 (2.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,173 (90.86%)	1,599 (75.35%)	-	-	5,772 (8.94%)
เมือง ศรีสะเกษ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,469 (100.00%)	35,081 (100.00%)	8,883 (100.00%)	284,181 (100.00%)	337,614 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	39 (0.41%)	1,228 (3.50%)	1,033 (11.63%)	-	2,300 (0.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,430 (99.59%)	33,853 (96.50%)	-	-	43,283 (12.82%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ยางชุมน้อย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,620 (100.00%)	24,477 (100.00%)	10 (100.00%)	107,053 (100.00%)	135,160 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	47 (1.30%)	151 (0.62%)	10 (100.00%)	-	208 (0.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,573 (98.70%)	24,326 (99.38%)	-	-	27,899 (20.64%)
ราชสีห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,728 (100.00%)	27,926 (100.00%)	107 (100.00%)	275,817 (100.00%)	311,578 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	16 (0.21%)	787 (2.82%)	107 (100.00%)	-	910 (0.29%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,712 (99.79%)	27,139 (97.18%)	-	-	34,851 (11.19%)
วังหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	8,645 (100.00%)	5,567 (100.00%)	166,552 (100.00%)	180,764 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	954 (11.04%)	1,547 (27.79%)	-	2,501 (1.38%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	7,691 (88.96%)	-	-	7,691 (4.25%)
ศรีรัตนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	7 (100.00%)	31,975 (100.00%)	111,285 (100.00%)	143,267 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	7 (100.00%)	11,239 (35.15%)	-	11,246 (7.85%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ศิลาลาด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	234 (100.00%)	7,574 (100.00%)	26 (100.00%)	83,006 (100.00%)	90,840 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	4 (1.71%)	551 (7.27%)	26 (100.00%)	-	581 (0.64%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	230 (98.29%)	7,023 (92.73%)	-	-	7,253 (7.98%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ห้วยทับทัน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,755 (100.00%)	114 (100.00%)	969 (100.00%)	124,565 (100.00%)	132,403 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	142 (2.10%)	38 (33.33%)	969 (100.00%)	-	1,149 (0.87%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,613 (97.90%)	76 (66.67%)	-	-	6,689 (5.05%)
อุทุมพรพิสัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,041 (100.00%)	6,809 (100.00%)	182 (100.00%)	262,575 (100.00%)	271,607 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	437 (6.42%)	182 (100.00%)	-	619 (0.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,041 (100.00%)	6,372 (93.58%)	-	-	8,413 (3.10%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	40,987 (100.00%)	175,389 (100.00%)	847,933 (100.00%)	3,875,156 (100.00%)	4,939,465 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	942 (2.30%)	15,181 (8.66%)	163,370 (19.27%)	3 (n.s)	179,496 (3.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	40,045 (97.70%)	160,208 (91.34%)	-	-	200,253 (4.05%)

หมายเหตุ: n.s. คือ มีจำนวนน้อยมากไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมันสำปะหลัง คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 48,487 ไร่ และพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 309 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตมันสำปะหลัง

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ปาล์มน้ำมัน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	400	41	441	2	-	2
กันทรารมย์	3,401	-	3,401	-	19	19
ขุนซันธ์	1,170	196	1,366	27	-	27
ขุนหาญ	1,683	-	1,683	5	-	5
น้ำเกลี้ยง	292	-	292	17	-	17
โนนคูณ	-	-	-	-	-	-
บึงบูรพ์	1,164	-	1,164	-	-	-
เบญจลักษ์	94	-	94	71	-	71
ปรางค์กู๋	2,148	-	2,148	-	5	5
พยุห์	-	-	-	-	-	-
โพธิ์ศรีสุวรรณ	576	-	576	-	-	-
ไพรบึง	-	-	-	-	-	-
ภูสิงห์	1,395	165	1,560	42	-	42
เมืองจันทร์	482	-	482	-	-	-
เมืองศรีสะเกษ	8,978	2,388	11,366	-	91	91
ยางชุมน้อย	6,118	-	6,118	-	6	6
ราษีไศล	3,870	3,304	7,174	-	-	-
วังหิน	3,108	-	3,108	-	-	-
ศรีรัตนะ	-	-	-	-	-	-
ศิลาลาด	654	169	823	-	-	-
ห้วยทับทัน	1,771	-	1,771	-	24	24
อุทุมพรพิสัย	3,365	1,555	4,920	-	-	-
รวม	40,669	7,818	48,487	164	145	309

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมันสำปะหลังซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอราชีไศล อำเภอห้วยทับทัน เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมันสำปะหลัง เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอราชีไศล และอำเภอกันทรารมย์ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกมันสำปะหลัง มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 อ้อยโรงงาน

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของศรีสะเกษในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 ถึง 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 134,063 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.71 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรารมย์ 32,949 ไร่ อำเภอขุขันธ์ 30,005 ไร่ และอำเภอกันทรลักษ์ 21,056 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 608,463 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.31 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 117,760 ไร่ อำเภอขุนหาญ 107,637 ไร่ และอำเภอกันทรารมย์ 79,9136) ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 262,087 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.30 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ 128,535 ไร่ อำเภอศรีรัตนะ 24,193 ไร่ และอำเภอขุนหาญ 22,474 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,935,107 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) เนื้อที่ 553 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากอยู่ในอำเภอชุมขันธ์ 227 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 100 ไร่ และอำเภอน้ำเกลี้ยง 62 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 15,566 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.56 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากอยู่ในอำเภอปรางค์กู่ 4,461 ไร่ อำเภอภูสิงห์ 3,054 ไร่ และอำเภอห้วยทับทัน 2,116 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,518 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.58 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากอยู่ในอำเภอโนนคูณ 489 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 303 ไร่ และอำเภอศรีรัตนะ 206 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกอ้อยโรงงานแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 726,407 ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ 137,818 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอกันทรารมย์ 111,923 ไร่ อำเภอขุนหาญ 117,230 ไร่ และอำเภอภูสิงห์ 77,078 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 133,510 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.59 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอกันทรารมย์ 32,916 ไร่ อำเภอชุมขันธ์ 29,778 ไร่ และอำเภอกันทรลักษ์ 20,996 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 592,897 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.44 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอกันทรลักษ์ 116,822 ไร่ อำเภอขุนหาญ 107,429 ไร่ และอำเภอกันทรารมย์ 79,007 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพของที่ดินและพื้นที่ปลูกจริงของอ้อยโรงงานรายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	21,056 (100.00%)	117,760 (100.00%)	128,535 (100.00%)	420,768 (100.00%)	688,119 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	60 (0.28%)	938 (0.80%)	303 (0.24%)	-	1,301 (0.19%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	20,996 (99.72%)	116,822 (99.20%)	-	-	137,818 (20.03%)
กันทรารมย์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	32,949 (100.00%)	79,911 (100.00%)	5,222 (100.00%)	319,484 (100.00%)	437,566 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	33 (0.10%)	904 (1.13%)	91 (1.74%)	-	1,028 (0.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	32,916 (99.90%)	79,007 (98.87%)	-	-	111,923 (25.58%)
ขุขันธ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	30,005 (100.00%)	37,602 (100.00%)	-	403,160 (100.00%)	470,767 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	227 (0.76%)	777 (2.07%)	-	-	1,004 (0.21%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,778 (99.24%)	36,825 (97.93%)	-	-	66,603 (14.15%)
ขุนหาญ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,801 (100.00%)	107,637 (100.00%)	22,474 (100.00%)	203,251 (100.00%)	343,163 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	208 (0.19%)	-	-	208 (0.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,801 (100.00%)	107,429 (99.81%)	-	-	117,230 (34.16%)
น้ำเกลี้ยง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	13,078 (100.00%)	26,133 (100.00%)	17,176 (100.00%)	111,073 (100.00%)	167,460 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	62 (0.47%)	242 (0.93%)	143 (0.83%)	-	447 (0.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,016 (99.53%)	25,891 (99.07%)	-	-	38,907 (23.23%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โนนคูณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,375 (100.00%)	2,750 (100.00%)	491 (100.00%)	162,704 (100.00%)	173,320 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	56 (0.76%)	751 (27.31%)	489 (99.59%)	-	1,296 (0.75%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,319 (99.24%)	1,999 (72.69%)	-	-	9,318 (5.38%)
บึงบูรณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,398 (100.00%)	-	23,623 (100.00%)	30,021 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	53 (0.83%)	-	-	53 (0.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	6,345 (99.17%)	-	-	6,345 (21.14%)
เบญจลักษณ์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,131 (100.00%)	14,577 (100.00%)	17,783 (100.00%)	128,678 (100.00%)	165,169 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	9 (0.22%)	856 (5.87%)	161 (0.91%)	-	1,026 (0.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,122 (99.78%)	13,721 (94.13%)	-	-	17,843 (10.80%)
ปรางค์กู่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	16,297 (100.00%)	-	224,695 (100.00%)	240,992 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	4,461 (27.37%)	-	-	4,461 (1.85%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	11,836 (72.63%)	-	-	11,836 (4.91%)
พยุห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,861 (100.00%)	941 (100.00%)	-	102,986 (100.00%)	105,788 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	134 (14.24%)	-	-	134 (0.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,861 (100.00%)	807 (85.76%)	-	-	2,668 (2.52%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
โพธิ์ศรีสุวรรณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	2,802 (100.00%)	-	65,782 (100.00%)	68,584 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	159 (5.67%)	-	-	159 (0.23%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,643 (94.33%)	-	-	2,643 (3.85%)
ไพร่บึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1,986 (100.00%)	-	166,815 (100.00%)	168,801 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	97 (4.88%)	-	-	97 (0.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,889 (95.12%)	-	-	1,889 (1.12%)
ภูสิงห์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,895 (100.00%)	72,337 (100.00%)	6,605 (100.00%)	125,287 (100.00%)	212,124 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	100 (1.27%)	3,054 (4.22%)	69 (1.04%)	-	3,223 (1.52%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,795 (98.73%)	69,283 (95.78%)	-	-	77,078 (36.34%)
เมืองจันทร์	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	6,687 (100.00%)	-	57,895 (100.00%)	64,582 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	87 (1.30%)	-	-	87 (0.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	6,600 (98.70%)	-	-	6,600 (10.22%)
เมืองศรีสะเกษ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,399 (100.00%)	34,273 (100.00%)	16,702 (100.00%)	285,250 (100.00%)	337,624 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	44 (0.13%)	-	-	44 (0.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,399 (100.00%)	34,229 (99.87%)	-	-	35,628 (10.55%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ยางชุมน้อย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	133 (100.00%)	27,933 (100.00%)	-	107,095 (100.00%)	135,161 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	69 (0.25%)	-	-	69 (0.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	133 (100.00%)	27,864 (99.75%)	-	-	27,997 (20.71%)
ราชไศล	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,229 (100.00%)	21,302 (100.00%)	13,092 (100.00%)	275,956 (100.00%)	311,579 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,229 (100.00%)	21,302 (100.00%)	-	-	22,531 (7.23%)
วังหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	9,520 (100.00%)	56 (100.00%)	171,205 (100.00%)	180,781 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	396 (4.16%)	56 (100.00%)	-	452 (0.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	9,124 (95.84%)	-	-	9,124 (5.05%)
ศรีรัตนะ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,020 (100.00%)	6,342 (100.00%)	24,193 (100.00%)	109,715 (100.00%)	143,270 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	208 (3.28%)	206 (0.85%)	-	414 (0.29%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,020 (100.00%)	6,134 (96.72%)	-	-	9,154 (6.39%)
ศิลาลาด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	36 (100.00%)	2,392 (100.00%)	5,380 (100.00%)	83,033 (100.00%)	90,841 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	36 (100.00%)	2,392 (100.00%)	-	-	2,428 (2.67%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ห้วยทับทัน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	95 (100.00%)	8,591 (100.00%)	-	123,715 (100.00%)	132,401 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	6 (6.32%)	2,116 (24.63%)	-	-	2,122 (1.60%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	89 (93.68%)	6,475 (75.37%)	-	-	6,564 (4.96%)
อุทุมพรพิสัย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	4,292 (100.00%)	4,379 (100.00%)	262,937 (100.00%)	271,608 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	12 (0.28%)	-	-	12 (0.00%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	4,280 (99.72%)	-	-	4,280 (1.58%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	134,063 (100.00%)	608,463 (100.00%)	262,087 (100.00%)	3,935,107 (100.00%)	4,939,720 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	553 (0.41%)	15,566 (2.56%)	1,518 (0.58%)	-	17,637 (0.36%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	133,510 (99.59%)	592,897 (97.44%)	-	-	726,407 (14.71%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 143,918 ไร่ และบริเวณที่ปลูกมันสำปะหลัง (S3) 68,484 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			มันสำปะหลัง (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
กันทรลักษ์	6,902	997	7,899	19,160	-	19,160
กันทรารมย์	25,266	96	25,362	2,459	-	2,459
ชุมพวง	36,287	963	37,250	10,770	-	10,770
ขุนหาญ	6,052	1,746	7,798	12,137	-	12,137
น้ำเกลี้ยง	4,334	1,585	5,919	4,062	-	4,062
โนนคูณ	2,423	179	2,602	669	-	669
บึงบูรพ์	1,154	-	1,154	-	-	-
เบญจลักษ์	1,933	-	1,933	1,084	-	1,084
ปรางค์กู๋	8,593	-	8,593	178	-	178
พยุห์	183	-	183	79	-	79
โพธิ์ศรีสุวรรณ	585	-	585	-	-	-
ไพรบึง	352	-	352	-	-	-
ภูสิงห์	8,078	1,938	10,016	15,239	-	15,239
เมืองจันทร์	526	-	526	-	-	-
เมืองศรีสะเกษ	11,303	-	11,303	337	-	337
ยางชุมน้อย	6,098	-	6,098	-	-	-
ราชีไศล	3,868	2,032	5,900	-	-	-
วังหิน	3,282	-	3,282	136	-	136
ศรีรัตนะ	1,370	-	1,370	2,064	-	2,064
ศิลาลาด	654	-	654	-	-	-
ห้วยทับทัน	1,777	-	1,777	1	-	1
อุทุมพรพิสัย	3,362	-	3,362	-	-	-
รวม	134,382	9,536	143,918	68,484	-	68,484

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกอ้อยโรงงานต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกอ้อยโรงงาน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกอ้อยโรงงานที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่อำเภอกันทรารมย์ อำเภอชุมพวง และอำเภอกันทรลักษ์ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกอ้อยโรงงาน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอบุขันธุ์ และอำเภอกันทรลักษ์ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกอ้อยโรงงาน มีต้นทุนที่ต่ำและให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

จังหวัดศรีสะเกษมีสินค้าโดดเด่นที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indicator) หรือ สินค้า GI เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า รักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น การพัฒนาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสินค้า รวมถึงป้องกันการลอกเลียนแบบจากคู่แข่งทางการค้าในพื้นที่อื่น ได้แก่ ทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ (GI) หอมแดงศรีสะเกษ (GI) กระเทียมศรีสะเกษ (GI) ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ (GI) และมีไม้ผลสำคัญที่มีคุณภาพ เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง เป็นต้น

3.1 ทูเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ (GI) เริ่มมีการปลูกตั้งแต่ปี 2531 จากการที่เกษตรกรมองเห็นถึงสภาพพื้นที่เขตอำเภอขุนหาญ อำเภอกันทรลักษ์ และอำเภอศรีรัตนะ คล้ายคลึงกับจังหวัดจันทบุรี ทูเรียนศรีสะเกษเจริญเติบโตได้เร็วให้ผลผลิตค่อนข้างดีและมีคุณภาพ เนื่องจากบริเวณที่ปลูกเป็นดินที่เกิดจากหินภูเขาไฟ ผุพังมาจากหินบะซอลต์ ระบายน้ำได้ดี มีแร่ธาตุที่จำเป็นกับพืชในปริมาณสูง ทางจังหวัดมีนโยบายส่งเสริมการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ปลูกทูเรียน การพัฒนาพื้นที่ การควบคุมดูแลการผลิต ทำให้ลูกทูเรียนมีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพ และการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างสรรค์อัตลักษณ์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทัศนคติที่ดีต่อสินค้าภายใต้ตราสินค้า “ทูเรียนภูเขาไฟ” พิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกทูเรียนภูเขาไฟ ในอำเภอขุนหาญ อำเภอกันทรลักษ์และอำเภอศรีรัตนะ มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 433,349 ไร่ แยกเป็น อำเภอขุนหาญ 137,704 ไร่ อำเภอกันทรลักษ์ 262,414 ไร่ และอำเภอศรีรัตนะ 33,231 ไร่

3.2 หอมแดงศรีสะเกษ (GI) และกระเทียมศรีสะเกษ (GI) เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคมาอย่างยาวนาน ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีความเหมาะสมกับการปลูกที่เป็นดินมูลทรายจากดินตะกอนลุ่มน้ำของลำน้ำมูลและลำน้ำชีที่ทับถม เมื่อนำมาผสมกับดินโปนหรือดินจอมปลวกตามเทคนิคการเพาะปลูกที่ถ่ายทอดร่วนสู่ร่วนทำให้หอมแดงศรีสะเกษมีเปลือกแห้งมัน สีแดงเข้มปนม่วง หัวมีลักษณะกลม มีกลิ่นฉุน แหล่งปลูกใหญ่อยู่ที่อำเภอยางชุมน้อย ในส่วนของกระเทียมศรีสะเกษมีชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ลักษณะเด่น คือ เปลือกนอกสีขาวแกมม่วง เปลือกบาง หัวแน่น กลิ่นฉุน รสเผ็ดร้อน สามารถเก็บรักษาไว้ได้นานไม่ฝ่อ ทั้งสองเป็นสินค้าสูงสร้างรายได้เข้าสู่จังหวัด ดังคำขวัญจังหวัดที่ว่า “แดนปราสาทขอม หอมกระเทียมดี มีสวนสมเด็จ เขตดงลำดวน หลากล้วนวัฒนธรรม เลิศล้ำสามัคคี”

3.3 ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ (GI) ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นทุ่งใหญ่ของภาคอีสานมีพื้นที่อยู่ในเขต 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์ สำหรับจังหวัดศรีสะเกษ เขตพื้นที่ของทุ่งกุลาร้องไห้อยู่ในอำเภอราษีไศลและอำเภอศีลาลาด พิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ในอำเภอราษีไศลและอำเภอศีลาลาดมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือ ควรส่งเสริมในพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) ซึ่งยังมีพื้นที่ที่มีศักยภาพ คงเหลือ จำนวน 8,107 ไร่ และพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) ที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือ 30,875 แยกเป็น อำเภอราษีไศล 28,101 ไร่ และอำเภอศีลาลาด 10,881 ไร่

3.4 ไม้ผล (เงาะ มังคุด) พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษถือเป็นแผ่นดินทองแห่งอีสานใต้ เนื่องจากสภาพดินที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะเขตที่ราบลุ่มน้ำมูลและเขตที่ราบลุ่มตอนกลางที่เรียกว่า ดงภูดินแดง มีความอุดมสมบูรณ์สูงเหมาะสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เป็นรอยต่อของอำเภอเบญจลักษ์ อำเภอน้ำเกลี้ยง อำเภอศรีรัตนะ อำเภอขุนหาญและอำเภอกันทรลักษ์ บริเวณดังกล่าวจึงเป็นพื้นที่ปลูกพืชสำคัญได้ผลดี เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง ที่ได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ โดยเฉพาะเงาะนับว่าเป็นแหล่งผลิตขนาดใหญ่ มีเงาะพันธุ์เงาะโรงเรียนที่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ลักษณะเด่น คือ ผิวเปลือกแห้งไม่ฉ่ำน้ำจนเกินไป เนื้อเงาะมีรสหวาน พิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกเงาะ มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 816,953 ไร่ ในส่วนของมังคุด ศรีสะเกษเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการปลูกไม้ผล ด้วยสภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ดินมีแร่ธาตุสูง สภาพอากาศที่เป็นภูเขาโอบล้อม ทำให้มังคุดที่ปลูกได้คุณภาพดี รสชาติหวานอมเปรี้ยว พิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกมังคุด มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 823,501 ไร่

3.5 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio Circular Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพจากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด ได้แก่ กระชายดำ ขมิ้นชัน บัวบก และพล

กระชายดำ เป็นไม้ล้มลุกมีอายุหลายปี มีเหง้าอยู่ใต้ดินเจริญเติบโตและลงหัวได้ดีในดินร่วนปนทราย มีการระบายน้ำดีไม่ชอบน้ำขัง ไม่ชอบแดดจัด ชอบแดดร่มรำไร เกษตรกรจึงนิยมปลูกกระชายดำระหว่างแถวไม้ยืนต้น อายุเก็บเกี่ยวของกระชายดำ ประมาณ 8 - 9 เดือน 1 ไร่ จะได้ผลผลิต ประมาณ 1,000-2,000 กิโลกรัม โดยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกกระชายดำที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 219,552 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรารมย์

ขมิ้นชันเป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของยางพาราหรือปาล์มน้ำมัน โดยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่

ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 263,787 ไร่ ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรารมย์

บัวบกขยายพันธุ์ได้โดยใช้เมล็ด และใช้ลำต้นหรือที่เรียกว่าไหล บัวบกสามารถขึ้นได้ดีทั้งในที่ร่ม และที่โล่งแจ้ง แต่จะเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีความชื้นในดินพอเหมาะ ในกรณีที่ต้องการปรับปรุงดินควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอก ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกบัวบกที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 24,455 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอโนนคูณ และอำเภอราชีไศล

ไหล เจริญได้ดีในดินร่วนซุย ปลูกง่าย ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ไม่มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) แต่ในพื้นที่ระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) ประมาณ 185,972 ไร่ กระจายอยู่ในอำเภอราชีไศล อำเภอปรารังค์ และอำเภอน้ำเกลี้ยง

4 แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ข้าว

1) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 239,749 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอราชีไศล อำเภอขุขันธ์ อำเภอภูสิงห์ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอศรีรัตนะ และอำเภอขุนหาญ พื้นที่ดังกล่าว ตั้งอยู่ในเขตชลประทาน ทั้งนี้คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนพื้นที่เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำชลประทาน การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าว มีการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรด้านการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง การปลูกพืชหลังนาจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวจึงไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตจะได้กลับมาทำนาได้อีก

2) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่มากถึง 1,754,231 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอขุขันธ์ อำเภอราชีไศล อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอวังหิน อำเภอปรารังค์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอโนนคูณ อำเภอพยุห์ อำเภอไพรบึง พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่มีข้อจำกัดไม่มากนัก เกษตรกรยังคงปลูกข้าวได้ผลดีหลายแห่ง ประสพปัญหาขาดน้ำในบางช่วงของการเพาะปลูก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยน

ไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตยังสามารถกลับมาทำนาได้อีก

(3) **พื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวอยู่ มีประมาณกว่าล้านไร่ ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ ควรให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าว โดยหันมาปลูกอ้อยโรงงานแทน การปลูกเป็นพืชไร่ หากในอนาคตข้าวราคาดี เกษตรกรอาจกลับมาปลูกข้าวได้เหมือนเดิม แต่หากปลูกเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกข้าวอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นอาจส่งเสริมในเรื่องของการทำเกษตรรูปแบบอื่น เช่น ทำการเกษตรแบบผสมผสานทดแทน

4.2 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 88,836 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอบึงสามพัน อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอบึงสามพัน และอำเภอกันทรารมย์ ตามลำดับ ทั้งนี้ตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปี จากปกติเฉลี่ยอยู่ที่ 224 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 360 กิโลกรัมต่อไร่ ภายในปี 2579 นั้น ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และต้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของยางพารา การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน การส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่ และการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจตุรรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 233,254 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอกันทรลักษ์ อำเภออำเภอบึงสามพัน และอำเภอภูสิงห์ เกษตรกรยังคงปลูกยางพาราได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาโครงสร้างของดิน ควรสนับสนุนให้มีเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับพื้นที่ความเหมาะสมสูง โดยเฉพาะการปรับปรุงบำรุงดิน การพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจตุรรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ การเพิ่มเติมช่องทางจัดจำหน่าย โดยเน้นการแปรรูปยาง หรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ และการส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 34,073 ไร่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ ควรส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ส่งเสริมให้ปลูกไม้ผล มะพร้าว ไม้หววน มันสำปะหลัง ยาสูบ แตงโม พืชไร่ และพืชผักทดแทน การจัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน และให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง เป็นต้น ควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว ฉะนั้นควรสร้างความตระหนักให้เกษตรกร เน้นการทำเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือวนเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

4.3 มันสำปะหลัง

1) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่ มีเนื้อที่ 942 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองจันทร์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอห้วยทับทัน ตามลำดับ ทั้งนี้ตามมาตรการยุทธศาสตร์มันสำปะหลัง 2564 - 2567 เน้นให้เกษตรกรเข้าถึงพันธุ์มันสำปะหลังต้านทานโรค CMD ให้เชื้อแป้งสูงและมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 5 ตัน ภายในปี 2567 ทำให้เน้นมีการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง และเน้นการลดต้นทุนผลผลิต โดยส่งเสริมการทำระบบน้ำหยดในพื้นที่ที่มีศักยภาพ การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปมันสำปะหลังเบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การแปรรูปมันเส้นสะอาด สร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรกรและโรงงาน เพื่อวางแผนการขุดของเกษตรกร (ชายและค่อยขุด) หาแนวทางแก้ไขปัญหารโรคโคนเน่าหัวเน่าและโรคใบด่างมันสำปะหลัง รวมถึงการส่งเสริมเข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ และส่งเสริมให้เกษตรกรเป็น Smart farmer

2) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกมันสำปะหลังอยู่ มีเนื้อที่ 15,181 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบึงบูรพ์ อำเภอภูสิงห์ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และอำเภอกันทรลักษ์ เกษตรกรยังคงปลูกมันสำปะหลังได้ผลดี ควรพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้นในเรื่องของคุณภาพดินทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินอยู่เสมอ ส่งเสริมให้มีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการจัดการพื้นที่ การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันโรค แมลงศัตรูพืชและการเก็บเกี่ยว ส่งเสริมการใช้ท่อนพันธุ์ที่ต้านทานโรคและให้ผลผลิตสูง และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวในช่วงอายุ และระยะเวลาที่เหมาะสม

3) **พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมันสำปะหลังอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ

ควรจัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชไร่ หรือพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพ** หรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลังแต่เกษตรกรหันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น หรือพืชไร่อื่นๆ เช่นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโทรม

4.4 อ้อยโรงงาน

1) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงานอยู่ มีเนื้อที่ 553 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอชุมพวง อำเภอภูสิงห์ และอำเภอน้ำแก่ง ตามลำดับ ทั้งนี้ตามแผนยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2560 - 2564 มียุทธศาสตร์ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย การบริหารจัดการ และการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตอุตสาหกรรม อ้อยน้ำตาลทราย และอุตสาหกรรม เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงานในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ลดต้นทุนการผลิต โดยควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์แบบคุณภาพสูง การเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการรณรงค์ลดการเผาต่อชั่งเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดปัญหาภาวะโลกร้อน การส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มและเข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ การจัดหาปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร และอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรที่มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยลดต้นทุนการผลิต การส่งเสริมให้มีการปลูกอ้อยโรงงานที่มีสายพันธุ์ต้านทานโรค การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรที่มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ในการปลูกอ้อยโรงงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการปรับเปลี่ยนพื้นที่

2) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงานอยู่ มีเนื้อที่ 15,566 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอปราจีนบุรี อำเภอภูสิงห์ และอำเภอห้วยทับทัน เกษตรกรยังคงปลูกอ้อยโรงงานได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในบางช่วงของการเพาะปลูก ควรพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้น ในเรื่องของคุณภาพดิน และ การบริหารจัดการน้ำให้มีเพียงพอและเหมาะสมต่อการเพาะปลูก สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการจัดการพื้นที่การปลูก การดูแลรักษา จนถึงเก็บเกี่ยว และส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าของเสียจากโรงงานน้ำตาล และการนำของเสียจากโรงงานน้ำตาลไปใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินในไร่อ้อย เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรชาวไร่ อ้อยโดยไม่มีผลเสียต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และชุมชนชาวไร่อ้อย

3) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกอ้อยโรงงานอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ ควรจัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน และให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผักบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพ** หรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงานแต่เกษตรกรหันมาปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้น มันสำปะหลัง หรือพืชไร่อื่น ๆ ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโทรม หากเกษตรกรต้องการกลับมาใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานเหมือนเดิม จะได้ไม่ต้องมีต้นทุนการผลิตสูงในการปรับปรุงบำรุงดิน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2563 ข้อมูลสถิติประชากร. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2564 แนวเขตการปกครองจังหวัด อำเภอบ้านลาด. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. การใช้ที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2563. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563. (ไฟล์ข้อมูล).
- สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม. 2564 แนวเขตปฏิรูปที่ดิน. (ไฟล์ข้อมูล).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร ปี พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดศรีสะเกษ

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	กันทรลักษ์	กระแซง
2		กุดเสลา
3		ขนุน
4		จานใหญ่
5		ชำ
6		ตระกาจ
7		ทุ่งใหญ่
8		น้ำอ้อม
9		โนนสำราญ
10		บึงมะลู
11		ภูเงิน
12		ภูผาหมอก
13		เมือง
14		รุง
15		ละลาย
16		เวียงเหนือ
17		สวนกล้วย
18		สังเม็ก
19		เสาชงชัย
20		หนองหญ้าลาด
21	กันทรารมย์	คำเนียม
22		จาน
23		คู
24		ดุน
25		ทาม
26		โนนสัง
27		บัวน้อย
28		ผักแพว
29		เมืองน้อย
30		ยาง
31		ละลาย
32		หนองแก้ว
33		หนองบัว

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
34	กันทรารมย์ (ต่อ)	หนองหัวช้าง
35		อีปาด
36	ชุมชน์	กฤษณา
37		กันทรารมย์
38		โคกเพชร
39		จะงก
40		ใจดี
41		ดองกำเม็ด
42		ตะเคียน
43		ตาอุด
44		นิคมพัฒนา
45		ปราสาท
46		ปรือใหญ่
47		ลมศักดิ์
48		ศรีตระกุล
49		ศรีสะอาด
50		สะเดาใหญ่
51		สำโรงตาเจ็น
52		โสน
53		หนองฉลอง
54		ห้วยใต้
55		ห้วยสำราญ
56		ห้วยเหนือ
57		ห้วยเสือ
58	ขุนหาญ	กระหวั้น
59		กันทรอม
60		ขุนหาญ
61		โนนสูง
62		บักตอง
63		พราน
64		โพธิ์กระสังข์
65		โพธิ์วงค์
66		หนองหัวช้าง

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	
67	ขุนหาญ (ต่อ)	ไพร	
68		ภูฝ้าย	
69		สี	
70		ห้วยจันทร์	
71	น้ำเกลี้ยง	เงิน	
72		คูบ	
73		ตองปิด	
74		น้ำเกลี้ยง	
75		รุ่งระวี	
76		ละเอาะ	
77		โนนคูณ	โนนค้อ
78			บก
79	โพธิ์		
80	หนองกุง		
81	เหล่ากวาง		
82	บึงบูรพ์	บึงบูรพ์	
83		เป่าะ	
84	เบญจลักษ์	ท่าคล้อ	
85		เสี้ยว	
86		หนองงูเหลือม	
87		หนองหว่า	
88		หนองฮาง	
89		ปรางค์คู	คู
90	คู		
91	ตูม		
92	พิมาย		
93	พิมายเหนือ		
94	โพธิ์ศรี		
95	สมอ		
96	สวาย		
97	สำโรงปราสาท		
98	หนองเซียงทูน		
99	พยุห์		ตำแย

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	
100	พยุห์ (ต่อ)	โนนเพ็ก	
101		พยุห์	
102		พรหมสวัสดิ์	
103		หนองคำ	
104	โพธิ์ศรีสุวรรณ	โคต	
105		ผือใหญ่	
106		เสียว	
107		หนองม้า	
108		อีเซ	
109	ไพรบึง	ดินแดง	
110		โนนปูน	
111		ปราสาทเยอ	
112		ไพรบึง	
113		สำโรงปล้น	
114		สุขสวัสดิ์	
115		ภูสิงห์	โคกตาล
116			ดงรัก
117	ตะเคียนราม		
118	ไพรพัฒนา		
119	ละลม		
120	เมืองจันทร์	ห้วยตามอญ	
121		ห้วยตึกชู	
122		ตาโกน	
123	เมืองจันทร์	เมืองจันทร์	
124		หนองใหญ่	
125	เมืองศรีสะเกษ	คูชอด	
126		จาน	
127		ชำ	
128		ตะดอบ	
129		ท่ม	
130		น้ำคำ	
131		โพธิ์	
132		โพนข่า	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	
133	เมืองศรีสะเกษ (ต่อ)	โพนเขวา	
134		โพนค้อ	
135		เมืองเหนือ	
136		หญ้าปล้อง	
137		หนองแก้ว	
138		หนองครก	
139		หนองไผ่	
140		หนองไฮ	
141		หมากเขียบ	
142		ยางชุมน้อย	กุดเมืองฮาม
143	คอนกาม		
144	โนนคูณ		
145	บึงบอน		
146	ยางชุมน้อย		
147	ยางชุมใหญ่		
148	ลิ้นฟ้า		
149	ราชสีห์ไศล		จิกสังข์ทอง
150		ด่าน	
151		คู	
152		บัวหุ้ง	
153		ไผ่	
154		เมืองคง	
155		เมืองแคน	
156		สัมป่อย	
157		สร้างปี่	
158		หนองแค	
159		หนองหมี	
160		หนองอึ่ง	
161		ห้วยคำ	
162		วังหิน	ควนใหญ่
163			ทุ่งสว่าง
164			ธาตุ
165			บ่อแก้ว

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
166	วังหิน (ต่อ)	บุงสูง
167		โพนยาง
168		วังหิน
169		ศรีสำราญ
170	ศรีรัตนะ	ตุม
171		พิงพวย
172		ศรีแก้ว
173		ศรีโนนงาม
174		สระเยาว์
175		สะพุง
176		เสื่องข้าว
177		ศิลาลาด
178	คสิกลิ่ง	
179	โจดม่วง	
180	หนองบัวดง	
181	ห้วยทับทัน	กล้วยกว้าง
182		จานแสนไชย
183		ปราสาท
184		ผักไหม
185		เมืองหลวง
186		ห้วยทับทัน
187	อุทุมพรพิสัย	ก้านเหลือง
188		กำแพง
189		ชะยุ้ง
190		แข้
191		แخم
192		โคกจาน
193		โคกหล้าม
194		ตาเกษ
195		แต่้
196		ทุ่งไชย
197		ปะอาว
198		โพธิ์ชัย

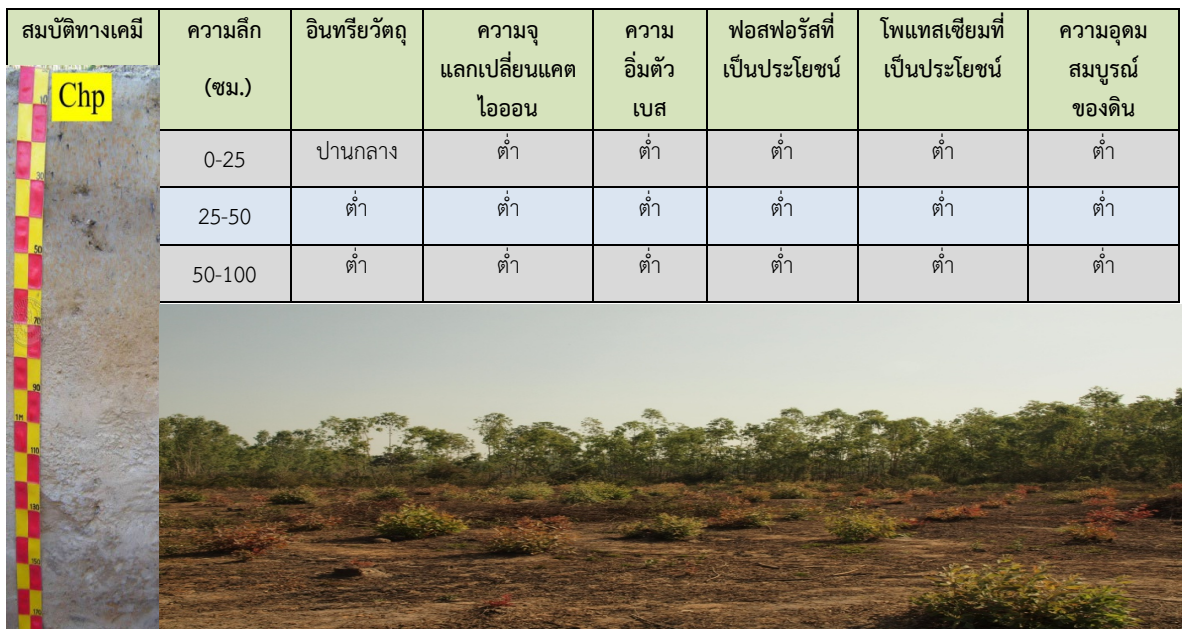
ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
199	อุทุมพรพิสัย (ต่อ)	รังแร้ง
200		สระกำแพงใหญ่
201		สำโรง
202		หนองห้าง
203		หนองไฮ
204		หัวช้าง
205		อีหล้า
รวม	22	205

ที่มา: กรมการปกครอง, 2564

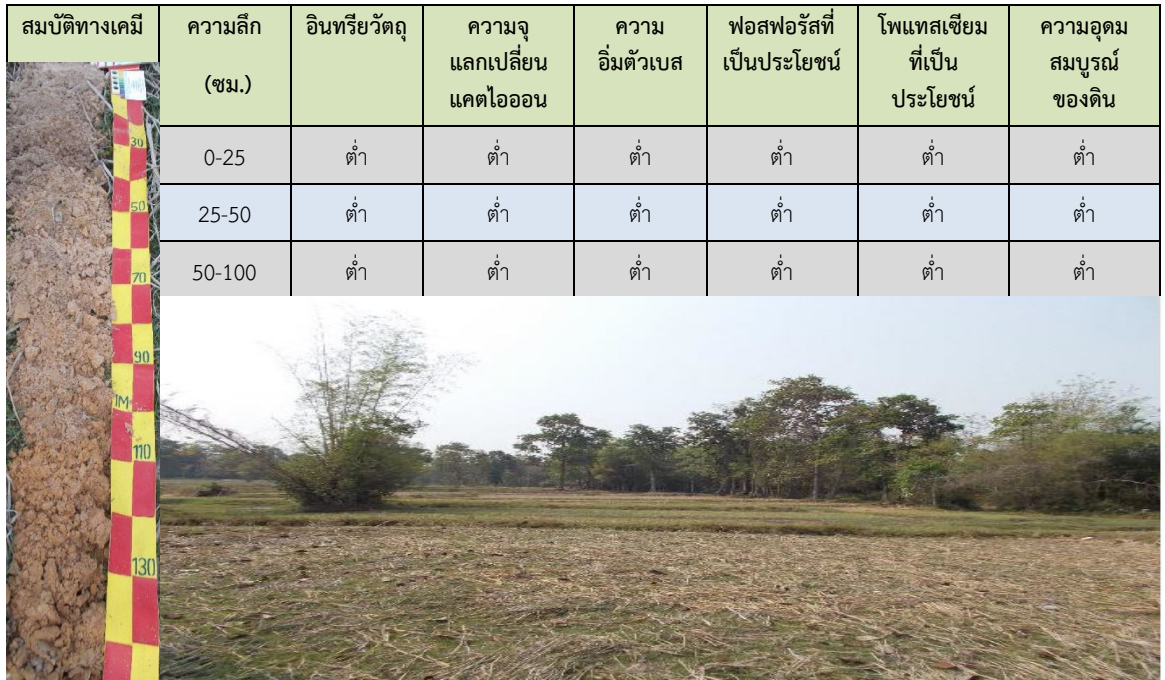
รายละเอียดของชุดดินที่พบบ่อย จังหวัดศรีสะเกษ

ชุดดิน	ชุมพลบุรี	Series	Chp	กลุ่มชุดดินที่ 38
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %			
ภูมิสัณฐาน	สันดินริมน้ำของที่ราบน้ำท่วมถึง			
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา			
การระบายน้ำ	ดีปานกลางถึงดี			
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง		การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนถึงทรายปนดินร่วน แล้วแต่ตะกอนที่น้ำพามาทับถมในแต่ละปี โดยแต่ละชั้นเนื้อดินและสีจะแตกต่างกันเห็นได้ชัดเจน เป็นสีน้ำตาล น้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลซีด จะพบจุดประสีน้ำตาลแก่ น้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) ในดินบน และเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินล่าง			
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจจะได้รับเสียหายจากน้ำท่วม ในฤดูน้ำหลาก			
ข้อเสนอแนะ	โดยทั่ว ๆ ไปเหมาะสมในการปลูกพืชผักสวนครัวในช่วงฤดูแล้ง เพราะใกล้แหล่งน้ำ ในช่วงฤดูฝนอาจจะมีเสียหายจากน้ำท่วมได้			

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินชุมพลบุรี

ชุดดิน	ละหานทราย	Series Lah	กลุ่มชุดดินที่ 22hi
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ส่วนต่ำของพื้นที่เกือบราบหรือที่เกือบราบ (peneplain)		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนของหินตะกอนเนื้อหยาบที่ถูกชะมาทับถม		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทรายหรือทรายปนดินร่วน สีน้ำตาล เทาปนน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายและอาจพบดินร่วนเหนียวปนทรายในตอนล่างลึก ๆ สีเทา เทาปนชมพูจนถึงขาว จะพบจุดประสีแดงปนเหลือง น้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.5) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินและสมบัติทางกายภาพของดิน โดยการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด หากใช้ทำนา ควรจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่โดยการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ หากใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ต้องทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่		

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินละหานทราย

ชุดดิน	ภูพาน	Series Pu	กลุ่มชุดดินที่ 40
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา มีความลาดชัน 1-35 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เขิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไมไกลนักของหินทราย		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลึกมาก ดินบนเป็นทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง น้ำตาลปนแดง หรือแดงปนเหลือง อาจพบจุดประสีน้ำตาลแก่หรือเหลืองปนแดง ปริมาณเล็กน้อย อาจพบลูกรังปริมาณเล็กน้อยร่วมกับเศษหินทรายในหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) ในดินบน และกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินล่าง มักพบก้อนหินทรายลอยอยู่บนผิวดิน		
ข้อจำกัด	ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ และจัดระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม ปรับปรุงบำรุงดินอยู่เสมอโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิมตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินภูพาน

ชุดดิน	ศรีขรภูมิ	Series	Sik	กลุ่มชุดดินที่ 15
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %			
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ			
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา			
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเร็ว			
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน		ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียว สีน้ำตาลปนเหลืองหรือน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาอ่อน น้ำตาลปนเทาจางหรือเทา มีจุดประสีต่าง ๆ และพบศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปริมาณ 5-50 % โดยปริมาตร ภายในความลึก 150 เซนติเมตร อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึง เป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบน และเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินล่าง			
ข้อจำกัด	เนื้อดินค่อนข้างแน่นทึบ ข้าวไม่แตกกอ			
ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์แก่พืช เพิ่มสมบัติทางกายภาพ ของดินให้ดีขึ้นโดยการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยพืชสด			

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีขรภูมิ

ชุดดิน	ศรีสะเกษ	Series Ssk	กลุ่มชุดดินที่ 46
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 1-12 %		
ภูมิสังฐาน	ลานตะพัก หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินภูเขาไฟ พวกหินบะซอลต์		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนกรวด ลูกรัง ถึงดินร่วนเหนียวปนกรวด ลูกรัง สีน้ำตาลเข้ม หรือน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวด ลูกรัง ถึงดินเหนียวปนกรวด ลูกรัง สีแดง สีแดงปนน้ำตาล อาจพบเศษหินผุปะปน ในเนื้อดินภายในความลึก 150 เซนติเมตร ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง ถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ตลอดชั้นดิน		
ข้อจำกัด	เนื้อดินปนกรวด ลูกรัง ทำให้ขัดขวางต่อการเจริญเติบโตของพืช และเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำหากฝนทิ้งช่วง รวมทั้งพื้นที่ที่มีความลาดชันเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายได้ง่าย		
ข้อเสนอแนะ	ควรเลือกชนิดพืชปลูกประเภทรากสั้น หรือชุดหลุมขนาด 75x75x75 เซนติเมตร หรือใหญ่กว่า แล้วนำหน้าดินหรือดินที่อื่นผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ใส่ลงในหลุมปลูก จัดหาแหล่งน้ำสำรองให้เพียงพอ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมโดยใช้วิธีพืชหรือวิธีกล หรือทั้งสองวิธีร่วมกัน		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่ เป็นประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
	25-50	สูง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินศรีสะเกษ

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจังหวัดศรีสะเกษจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
กันทรลักษ์	14,567.28	ชำ	2,041.13
		ตระกาจ	4,077.50
		ภูเงิน	2,301.96
		ภูผาหมอก	3,563.95
		รุง	491.48
		ละลาย	2,091.26
กันทรารมย์	24,490.26	ทาม	3,099.10
		ละลาย	3,238.56
		หนองแก้ว	6,299.17
		หนองแวง	11,853.43
		ดงกำเม็ด	499.21
ขุขันธ์	16,904.76	นิคมพัฒนา	768.28
		ปรือใหญ่	13,991.95
		ศรีตระกุล	37.84
		ห้วยไต้	1,581.28
		ห้วยเหนือ	26.20
		กันทรอม	4,894.38
ขุนหาญ	31,614.04	โนนสูง	3,353.53
		บักดอง	7,705.97
		พราณ	10,052.18
		สี	2,156.02
		ห้วยจันทร์	3,451.96
		น้ำเกลี้ยง	5,249.90
บึงบูรพ์	9,727.61	บึงบูรพ์	2,653.39
		เป่าะ	7,074.22
เบญจลักษ์	8,543.26	หนองฮาง	8,543.26
โพธิ์ศรีสุวรรณ	952.04	ผือใหญ่	434.43
		หนองม้า	517.61

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
ภูสิงห์	26,487.06	โคกตาล	12,194.13
		ตะเคียนราม	1,739.03
		ไพรพัฒนา	5,390.11
		ห้วยตึกชู	7,163.79
เมืองศรีสะเกษ	8,130.65	โพธิ์	480.51
		โพนข่า	2,849.48
		หนองครก	2,482.04
		หมากเขียบ	2,318.62
ยางชุมน้อย	16,852.61	กุดเมืองฮาม	8,406.36
		คอนกาม	480.01
		โนนคูณ	7,966.24
ราษีไศล	68,694.83	คู	2,620.50
		บัวหุ้ง	8,924.24
		ไผ่	9,187.97
		เมืองแคน	2,859.86
		สัมปอຍ	1,816.83
		สร้างปี่	22,538.80
		หนองหมี	12,399.78
		ห้วยน้ำคำ	8,346.85
ศรีรัตนะ	2,331.72	เสื่องข้าว	2,331.72
อุทุมพรพิสัย	1,651.90	หัวช้าง	1,651.90
รวม	236,197.94		

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดศรีสะเกษ

หน่วย: ล้าน ลบ.ม.

ลำดับที่	อ่างเก็บน้ำ	ประเภท อ่าง	อำเภอ	ตำบล	ระดับน้ำ ต่ำสุด	ระดับน้ำ เก็บกัก
1	อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย	กลาง	กันทรลักษ์	ภูเงิน	0.73	37.29
2	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเค็ม	กลาง	ราชสีห์	จิกสังข์ทอง	0.24	1.07
3	อ่างเก็บน้ำห้วยคล้า	กลาง	เมืองศรีสะเกษ	หมากเขียบ	0.71	3.78
4	อ่างเก็บน้ำห้วยชัน	กลาง	เมืองศรีสะเกษ	โพนข่า	0.67	2.7
5	อ่างเก็บน้ำห้วยด่านไธ	กลาง	กันทรลักษ์	ละลาย	0.6	8.03
6	อ่างเก็บน้ำห้วยโศตลัต	กลาง	ภูสิงห์	โคกตาล	0.45	3.8
7	อ่างเก็บน้ำห้วยศาลา	กลาง	ภูสิงห์	โคกตาล	2.8	37.07
8	อ่างเก็บน้ำห้วยตะแบง	กลาง	ขุนหาญ	บักดอง	0.3	6.88
9	อ่างเก็บน้ำห้วยทา	กลาง	ขุนหาญ	บักดอง	2.4	29.58
10	อ่างเก็บน้ำห้วยตาจู	กลาง	ขุนหาญ	กันทรอม	1.8	22.28
11	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำ	กลาง	เมืองศรีสะเกษ	หนองครก	0.11	2.45
12	อ่างเก็บน้ำห้วยตึกชู	กลาง	ภูสิงห์	ห้วยตึกชู	3.4	26.2
13	อ่างเก็บน้ำหนองลี	ใหญ่	ขุนหาญ	ลี	0.65	3.66
รวม					14.86	184.79

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
อำเภอกันทรลักษ์	496,713	ยาง	12,070
บึงมะลู	63,373	ละทาย	5,003
เสารงชัย	46,423	บัวน้อย	2,030
ภูเงิน	38,805	คำเนียม	794
ละลาย	38,287	ทาม	113
กระแซง	36,806	จาน	98
โนนสำราญ	31,257	ดุน	79
รุง	27,799	หนองแวง	8
ทุ่งใหญ่	27,733	ผักแพว	-
ชำ	27,418	อำเภوخุขันธุ์	132,156
ภูผามอก	25,781	ปรือใหญ่	31,634
กุดเสลา	25,160	โสน	25,974
ขนุน	24,695	ห้วยสำราญ	15,345
เมือง	23,658	กันทรารมย์	14,836
จานใหญ่	13,735	ปราสาท	8,922
หนองหญ้าลาด	11,483	สำโรงตาเจ็น	8,639
ตระกาจ	8,628	ใจดี	8,438
น้ำอ้อม	8,433	ห้วยไต้	6,745
เวียงเหนือ	7,250	หัวเสือ	3,704
สวนกล้วย	6,209	ศรีตระกุล	2,567
สังเม็ก	3,778	กฤษณา	2,540
อำเภอกันทรารมย์	107,128	โคกเพชร	1,822
หนองหัวช้าง	28,818	ศรีสะอาด	991
เมืองน้อย	24,747	อำเภوخุนหาญ	212,300
อีปาด	20,399	บักดอง	63,836
โนนสัง	12,967	พราน	43,613

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
ภูฝ้าย	26,404	อำเภอปรางค์กู่	54,370
กันทรอม	20,243	คู	19,726
ไพร	17,912	กู่	12,855
ห้วยจันทร์	17,104	สมอ	7,500
โพธิ์วงษ์	11,377	หนองเชียงทูน	6,492
โนนสูง	6,751	สวาย	4,202
โพธิ์กระสังข์	5,015	พิมาย	2,728
สี	47	โพธิ์ศรี	492
อำเภอน้ำแกลี้ยง	117,157	ตูม	321
น้ำแกลี้ยง	36,951	สำโรงปราสาท	53
คูบ	31,202	อำเภอพยุห์	12,438
เขิน	23,019	พรหมสวัสดิ์	11,752
รุ่งระวี	22,111	ตำแย	686
ละเอาะ	3,874	อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	4,516
อำเภอโนนคูณ	8,269	อีเซ	3,405
บก	3,530	เสียว	1,111
โนนค้อ	3,515	อำเภอไพรบึง	93
เหล่ากวาง	966	ปราสาทเยอ	62
โพธิ์	258	สุขสวัสดิ์	31
อำเภอบึงบูรพ์	9,481	อำเภอภูสิงห์	108,234
เป่าะ	8,174	โคกตาล	24,960
บึงบูรพ์	1,307	ห้วยตึกชู	18,923
อำเภอเบญจลักษ์	25,104	ดงรัก	15,922
หนองฮาง	16,618	ห้วยตามอญ	15,282
ท่าคล้อ	8,331	ตะเคียนราม	12,514
หนองงูเหลือม	106	ละลม	10,363
เสียว	49	ไพรพัฒนา	10,272

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
อำเภอเมืองจันทร์	8,757	อำเภอวังหิน	47,524
ตาโกน	6,750	ทุ่งสว่าง	12,146
เมืองจันทร์	2,007	บุสูง	8,269
อำเภอเมืองศรีสะเกษ	26,029	ศรีสำราญ	7,982
หนองไผ่	7,087	วังหิน	6,815
น้ำคำ	6,067	ดวนใหญ่	4,892
คูซอด	5,782	ธาตุ	4,287
หญ้าปล้อง	5,456	โพนยาง	2,878
หมากเขียบ	866	บ่อแก้ว	255
หนองครก	762	อำเภอศรีรัตนะ	78,892
เมืองเหนือ	9	เสื่องข้าว	17,670
อำเภอยางชุมน้อย	21,134	ศรีโนนงาม	14,671
บึงบอน	7,602	ตุม	10,468
คอนกาม	5,808	ศรีแก้ว	9,584
ยางชุมน้อย	2,956	สะพุง	9,580
ลิ้นฟ้า	2,605	สระยาว	8,532
ยางชุมใหญ่	2,160	พิงพวย	8,387
กุดเมืองฮาม	3	อำเภอห้วยทับทัน	32,605
อำเภอราชไศล	35,337	ปราสาท	13,238
หนองแค	10,914	เมืองหลวง	8,131
ด่าน	8,739	ห้วยทับทัน	5,045
หนองหมี	5,739	ผักไหม	4,143
บัวหุ้ง	5,066	จานแสนไชย	2,047
เมืองแคน	2,982	อำเภออุทุมพรพิสัย	997
เมืองคอง	899	รังแร้ง	712
ไผ่	865	โคกจาน	136
หนองอึ้ง	93	ชะยูง	115
สัมปอຍ	42	ทุ่งไชย	32

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
ก้านเหลือง	2	อำเภอศิลาลาด	6,042
แซ่	1	หนองบัวดง	5,324
หัวช้าง	1	โจดม่วง	718

ที่มา: สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดศรีสะเกษ

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ข้าวนาปี	236,357	3,011,460
2	มันสำปะหลังโรงงาน	26,714	241,919
3	ยางพารา	19,788	226,567
4	ข้าวนาปรัง	9,457	75,441
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	3,888	29,018
6	ถั่วพรี	2,307	14,069
7	ทุเรียน	2,047	12,959
8	ปาล์มน้ำมัน	1,268	9,831
9	ถั่วเขียวผิวมัน	779	4,699
10	หอมแดง	1,290	3,705
11	ไก่อ	4,628	2,943
12	มะม่วงหิมพานต์	346	2,152
13	ปอเทือง	369	1,824
14	อ้อยโรงงาน	175	1,418
15	โค (วัว)	1,458	1,397
16	หญ้าเลี้ยงสัตว์	360	1,281
17	พริกชี้หนูเม็ดใหญ่	730	1,261
18	ข้าวโพดหวาน	416	1,226
19	เงาะ	302	1,128
20	แตงโมเนื้อ	295	1,057
21	ลำไย	224	1,021
22	ยูคาลิปตัส	180	958
23	กระเจี๊ยบแดง	167	770
24	มะม่วง	172	685
25	กล้วยไข่	90	658
26	ถั่วลิสง	225	603
27	มันเทศ	102	572
28	ฝรั่ง	146	553
29	ถั่วดำ	106	502

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2564

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดศรีสะเกษ

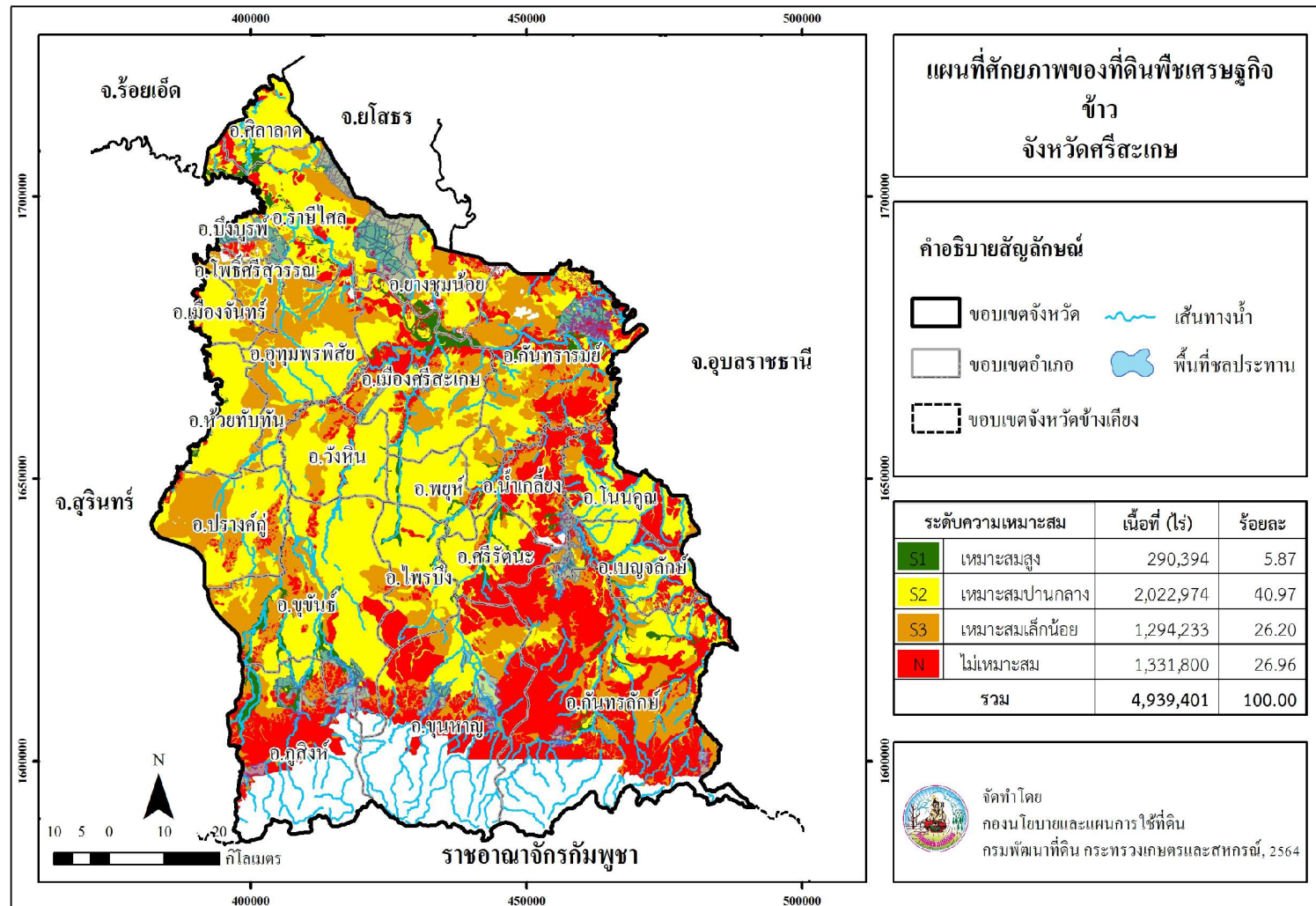
ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	กระเจี๊ยบแดง	592	6,433	ชุมชน ปรารังคู้ พยุห์ โพธิ์ศรีสุวรรณ เมืองจันทร์ ราชันไศล วังหิน ศรีรัตนะ ห้วยทับทัน อุทุมพรพิสัย
2	ตะไคร้หอม	3	20	โพธิ์ศรีสุวรรณ วังหิน
3	ไพล	2	9	ศรีรัตนะ
4	ขมิ้นอ้อย	1	9	ศรีรัตนะ
5	พริกไทย	1	4	อุทุมพรพิสัย
6	กระวาน	1	4	อุทุมพรพิสัย
7	หญ้าหวาน	1	4	ปรารังคู้
8	พลู	2	3	ศรีรัตนะ
9	เทียนกิ่ง	1	2	ชุมชน
10	สมุนไพรอื่นๆ	4	48	ยางชุมน้อย ศรีรัตนะ อุทุมพรพิสัย
รวม		608	6,536	

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

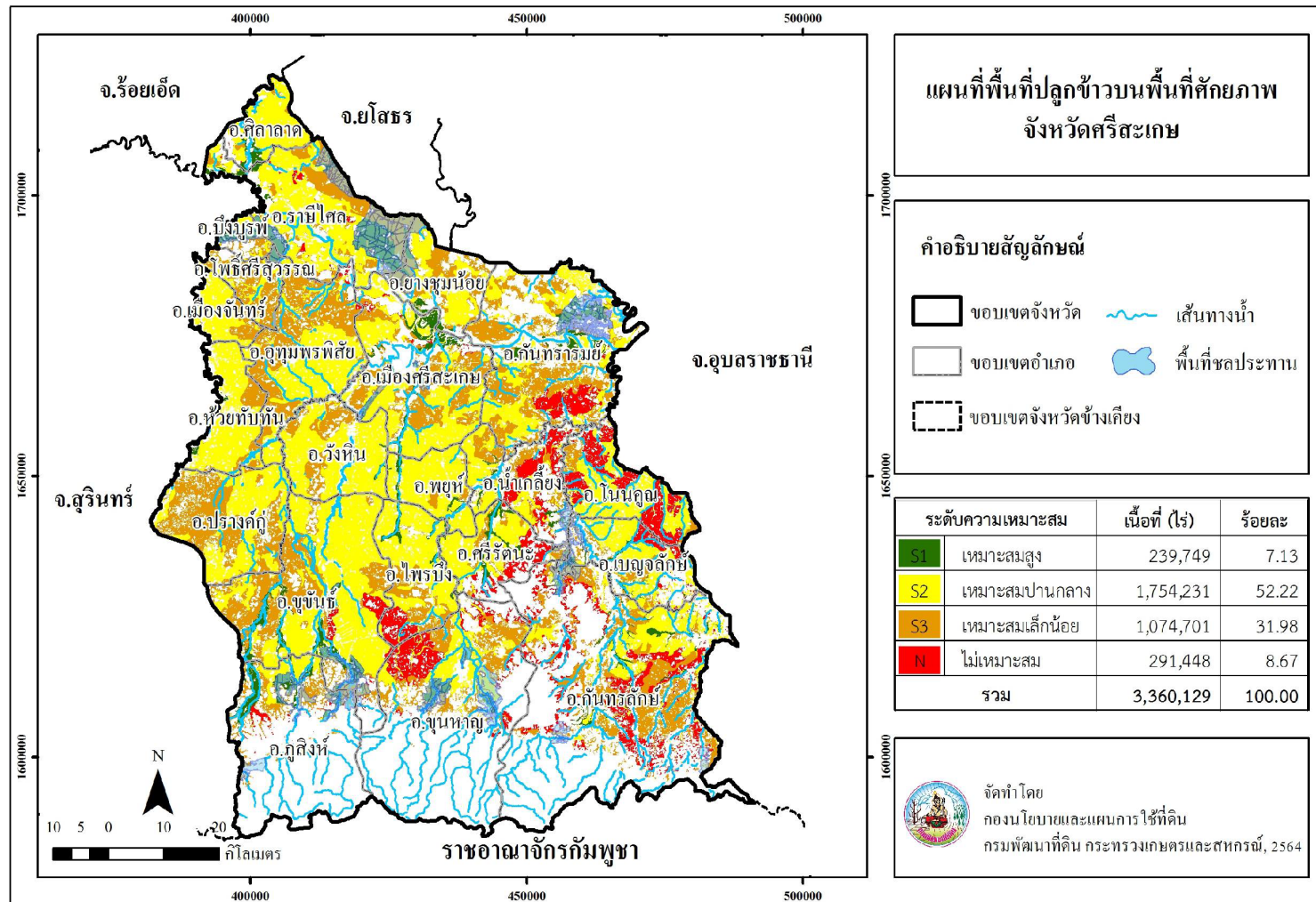
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา	7	โรงงานด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	92
สหกรณ์การเกษตร	44	โรงสีขนาดใหญ่	2
โรงงานผลิตอาหารสัตว์	4	โรงสีขนาดกลาง	18
ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	3	โรงสีขนาดเล็ก	8
โรงงานผลิตมันเส้น	27		
โรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลัง	2		
สหกรณ์ประมง	1		
โรงงานอบพืชผลทางการเกษตร	1		
โรงงานผลิตยางแผ่น	1		
โรงงานแปรรูปผลผลิตจากยางพารา	1		
รวม	91	รวม	120

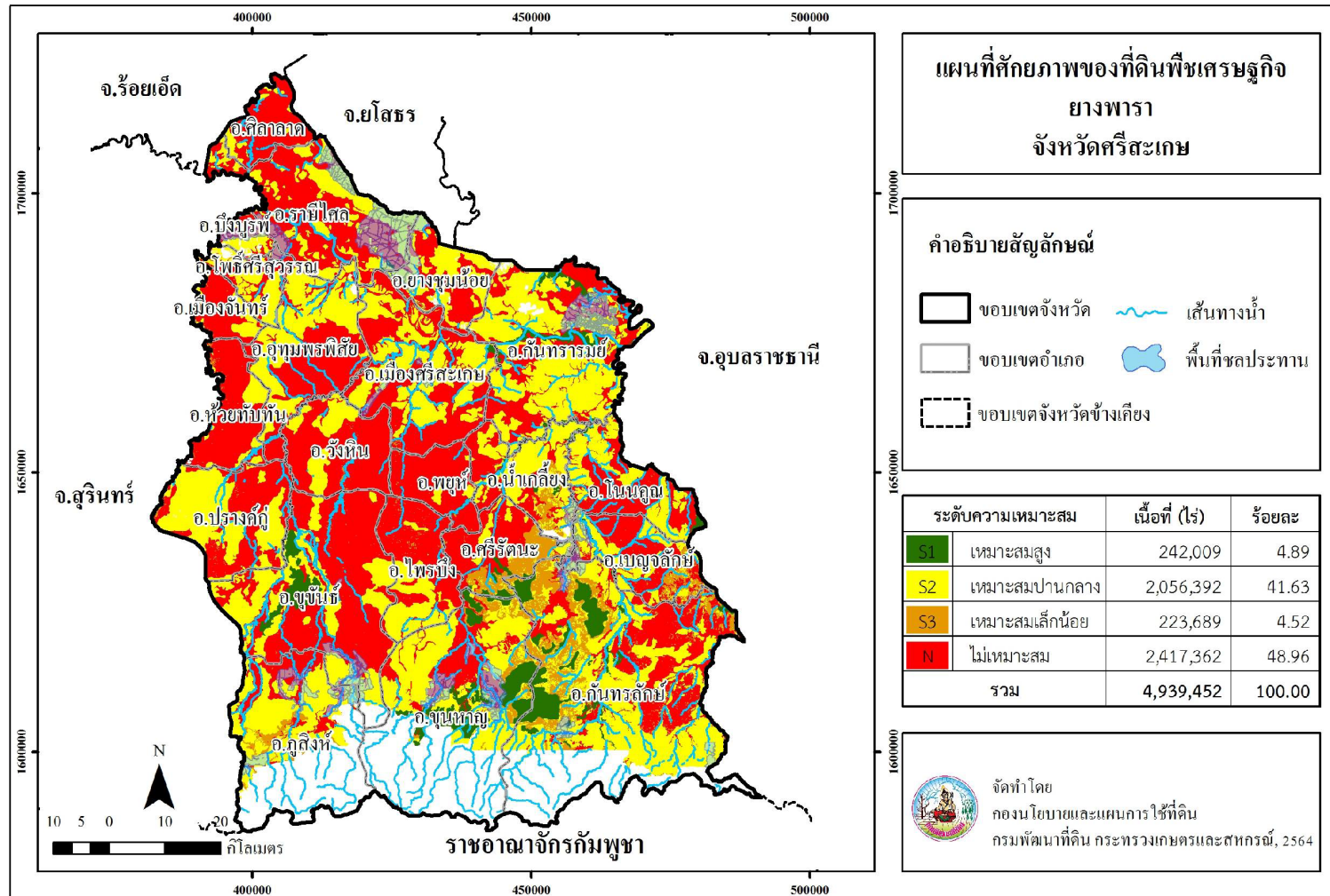
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

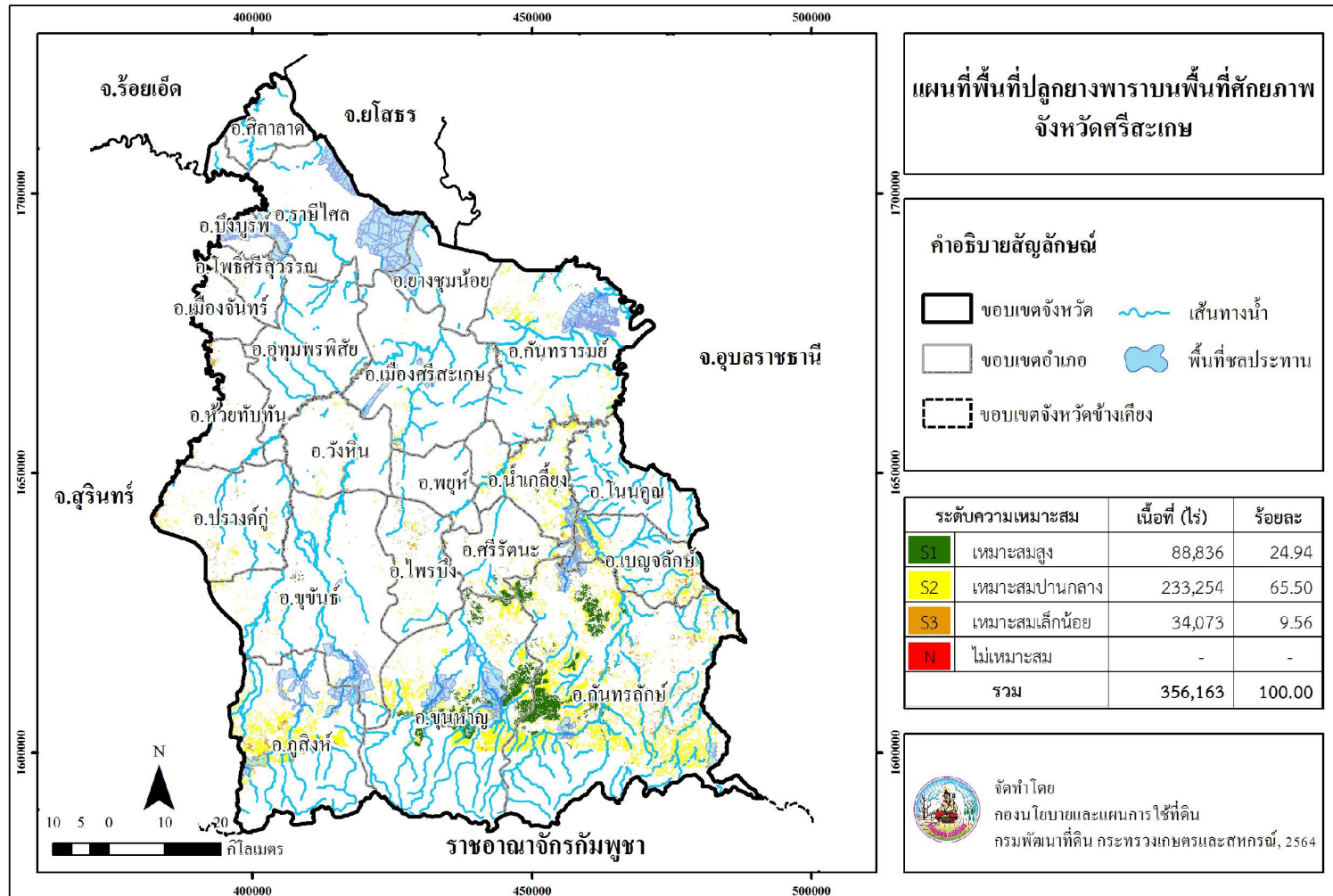
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดศรีสะเกษ

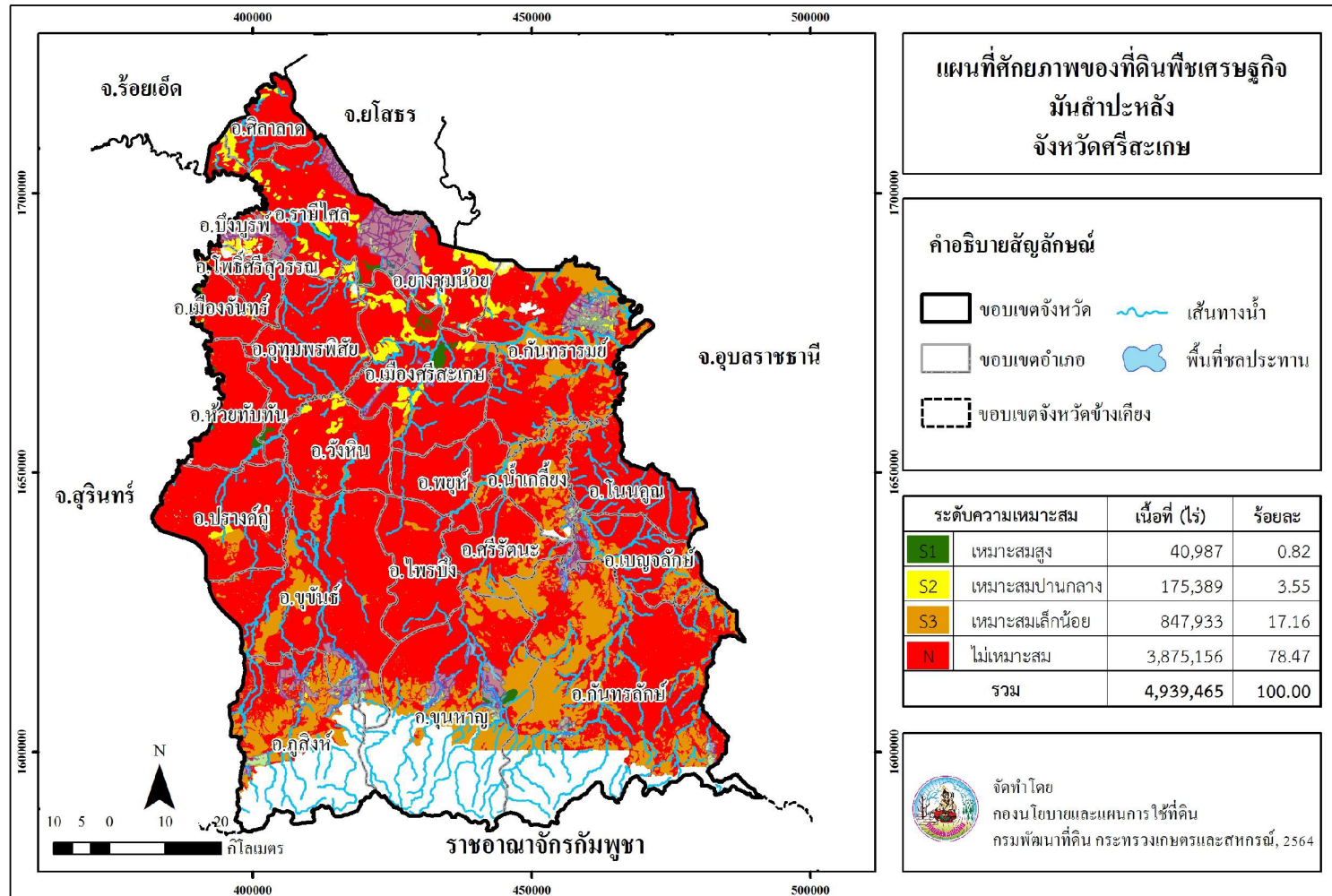
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดสุโขทัย

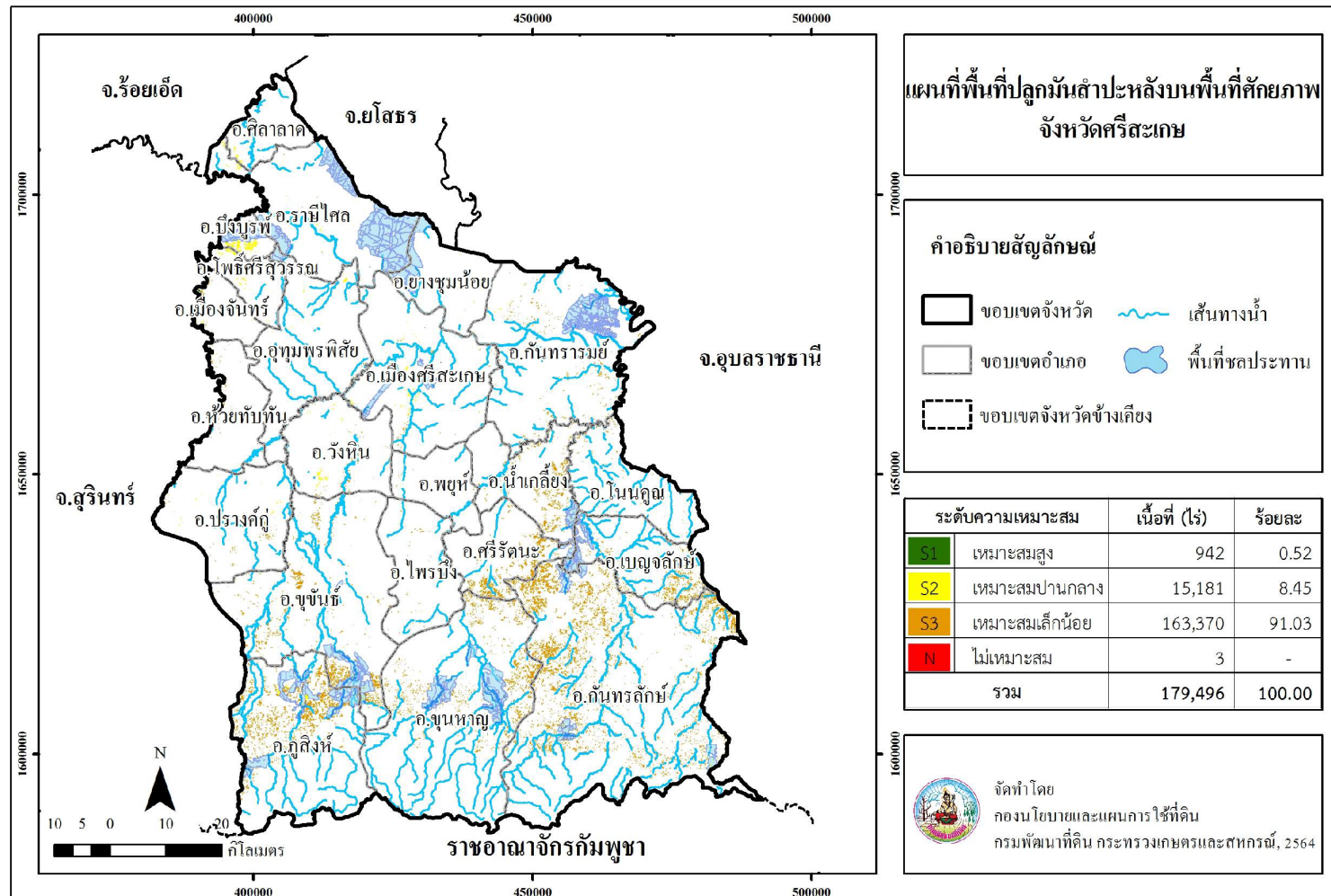
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดศรีสะเกษ

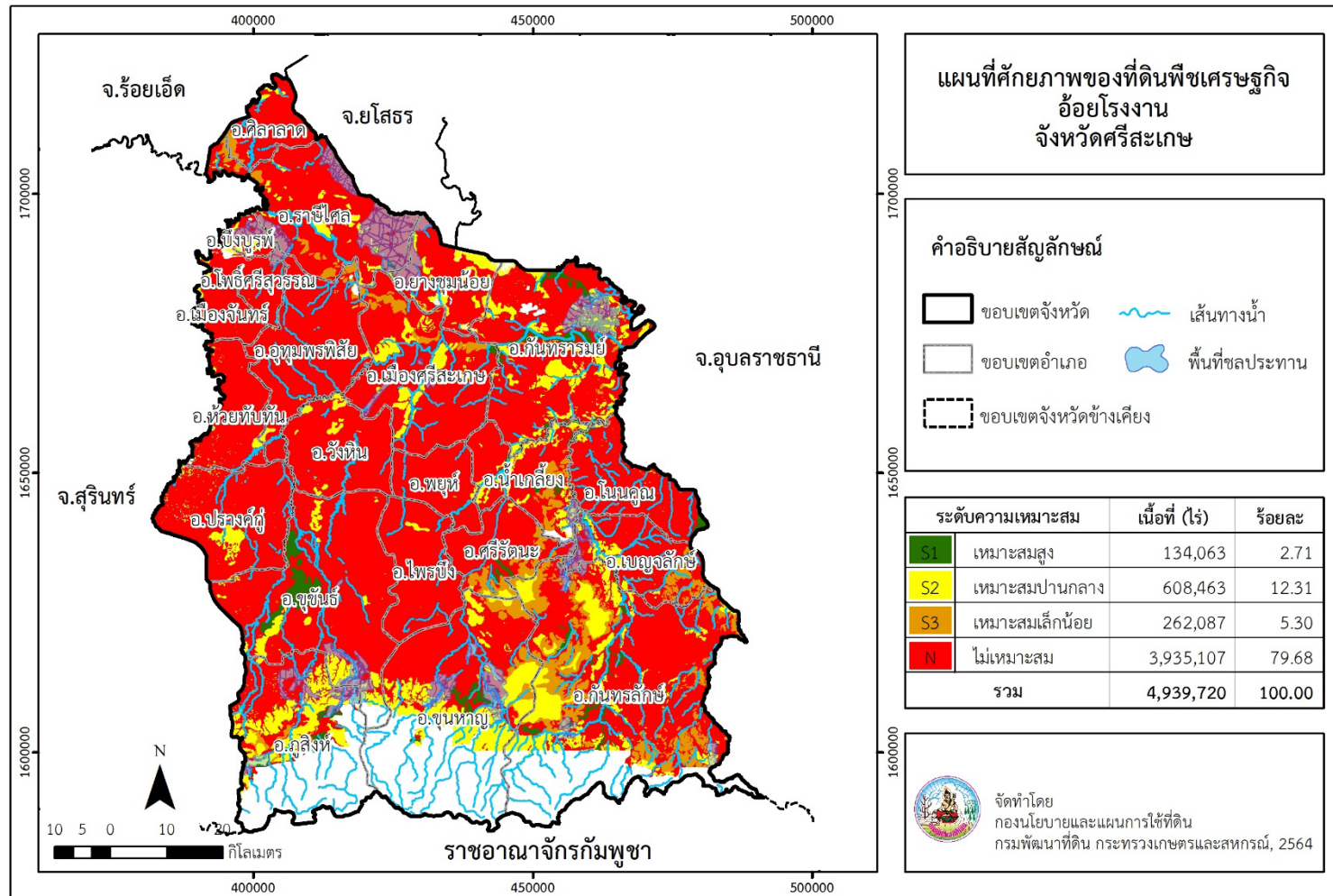
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมันสำปะหลัง จังหวัดศรีสะเกษ

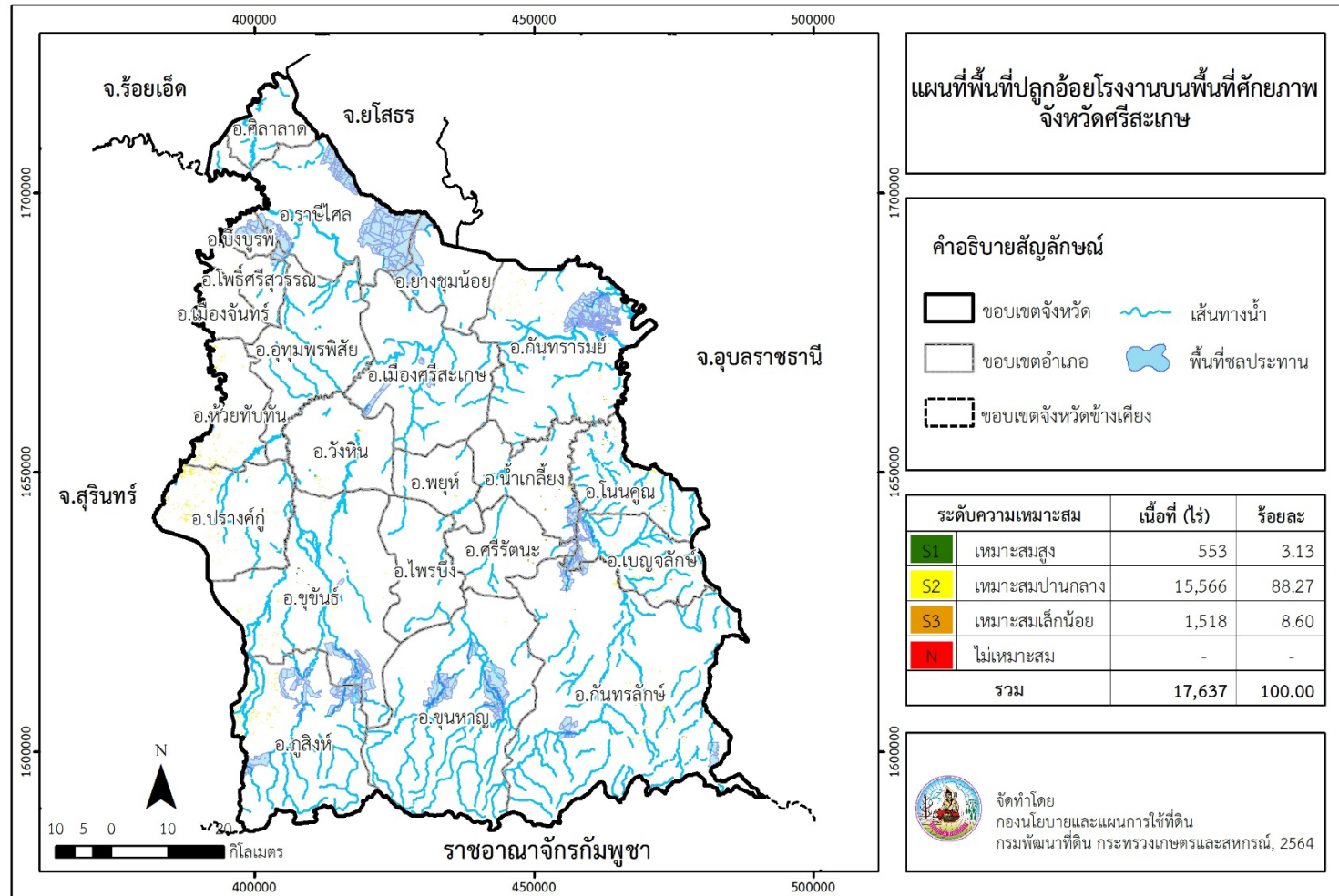

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดศรีสะเกษ

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD